

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, środa 30 października 1946 r.

P Nr 298 (602)

Przed wyborami w USA

Izolacjonizm czy współpraca międzynarodowa

Moskwa (PAP). „Prawda” zamieszcza artykuł wybitnego publicysty radzieckiego Marina pt. „W przedmowy wyborów do kongresu USA”. „Charakter polityki Stanów Zjednoczonych — pisać „Prawda” — w przedmowy wyborów świadczy, że w tej dziedzinie decyduje również słowo należące do bloku reakcyjnych republikanów i demokratów. Polityka ekspansji stała się programem reakcyjnego kierownictwa partii republikanów oraz pewnych kół demokratycznych. „Stara gwardia” republikanów Hoover, Landon, Taft i Vandenberg przeszli z pozycji przedwojennego izolacjonizmu na drogę niepożądanej ekspansji imperialistycznej, a sfery kierownicze wśród demokratów ze swej strony wykonywały — jeśli można się tak wyrazić — „ewolucję” w odwrotnym kierunku. Odeszły od Roosevelta, tzn. wyzwały się polityki jednoci wielkiego mocarstwa na rzecz polityki siły, dyplomacji atomowej i dolara. Niektórzy przywódcy demokracji dotychczas dowodzą, że w USA istnieje jeszcze rzekomo realne niebezpieczeństwo izolacjonizmu. Jest to manewr obliczony na zdezorientowanie niedoświadczonych w polityce ludzi. Upředni podział w polityce zagranicznej między dwiema partiami — republikańską z demokratyzmą — polegał na tym, że Stany Zjednoczone miały pozostać albo przy polityce izolacjonizmu,

Polityka siły, atomu i dolara

albo obracć drogę współpracy międzynarodowej. Podział ten stracił już dawno realne znaczenie. Wczorajsi reakcyjni oskarżają obecnie o „izolacjonizm” tych postępowych działaczy amerykańskich, którzy wypowiadają się przeciwko programowi ekspansji światowej i przeciwko ingerencji w sprawy wewnętrzne innych państw. Na przykład dziennik „New York Times” załóża do izolacjonistów ni mniej ni więcej tylko najbliższego współpracownika Roosevelta — Wallace’a —

na tej podstawie, że krytykuje on interwencje USA w sprawach wewnętrznych państw Europy wschodniej. Blok reakcyjny jednocy się — jak oświadczył prezes Narodowego Związku Farmerów Fetton — na platformie „energicznej polityki zagranicznej” i „stanowczej polityki wewnętrznej”. Elementy postępowe prowadzą walkę przeciwko jednemu i drugiemu, domagając się powrotu linii politycznej Roosevelta. Niezależnie od tego, czy działacze postępowi pójda

po linii utworzenia „trzeciej partii”, czy też wzmogą walkę wewnątrz partii demokratycznej i republikańskiej dając do zjednoczenia i mobilizacji sił swoich zwolenników, nie wolno nie doceniać znaczenia i wpływów grup postępowych. Reakcja społeczeństwa amerykańskiego na „sprawę Wallace’a” świadczy wymownie o wpływie grup postępowych. W ostatnich przemówieniach przywódców demokratycznych spotykamy liczne wezwania do Rządu Stanów Zjednoczonych o przestrzeganie zasady współpracy międzynarodowej, dającej do przyjaźni ze Związkiem Radzieckim — kończy „Prawda”.

Cały port szczeciński w administracji polskiej

Warszawa (obst. wł.). Wczorajszy „Wieczór Warszawy” podał szczegóły rozmów polsko-radzieckich odbywających się w Szczecinie w sprawie przekazania całego portu Szczecina władzom polskim. Zgodnie z poprzednim porozumieniem otrzymaliśmy

do tej pory około 1/3 portu i nadbrzeża. Rokowania mają przebieg bardzo pomyślny. Postulaty Polski spotkały się u przedstawicieli władz radzieckich z zrozumieniem. Już obecnie ustalono, że

cały port i wszystkie urządzenia portowe — magazyny, stocznie, sieć kolejowa w porcie — przekazane będą w najbliższym tygodniu administracji polskiej.

Specjalna komisja mieszana sporządzi szczegółowy inwentarz urządzeń portowych. Podpisano już porozumienie w sprawie podziału podniesionych wraków. Przyjęto, że niewydobyte wraki i urządzenia portowe przekazane będą Polsce. W Szczecinie utworzona będzie strefa radziecka dla celów transportowych i komunikacyjnych Związku Radzieckiego z jego strefa okupacyjna w Niemczech.

Naród sobie

W ciągu 20-lecia indywidualistyczno-kapitalistycznej gospodarki bliższym krajem konsekwentnej apatii gospodarczej. Byliśmy głębie zapracowani i ciągle biedni. Byliśmy krajem napuszonego iluzjonizmu gospodarczego, pokrywającego swoją delficytową „radosną twórczość” przywłąd społeczną mas narodowych. „Dochód społeczny” chłopów i robotników rolnego wynosił 240 zł rocznie. Inne obliczenia po uwzględnieniu wszystkich elementów produkcji wykazały, że cała rodzina w ciągu dnia pracy zarabiała 12 gr. („Kulnicza” nr 40). Mityczny polityczny, aby nie użyć innego określenia, rozmontował finansowy i gospodarczy mechanizm rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła, rynku pracy i placu, uczynił Polskę państwem dłużniczym, ekonomicznie — sparaliżowanym, militarne — klęskowym.

A dzisiaj? Tragicznie przeżył okupacji i zniszczeń wojennych nie zamalną nas moralnie. Obejmując rozległe obszary ruin, spustoszeń, braków i niedomagań, potrzeb i najżywniejszych interesów narodowych i państwowych, nie poddał się skądinąd może nawet uzasadnionemu pesymizmowi. Przedwrznięto wojennym nędzy zamieniamy dzisiaj na heroizm walki o życie, o nasze miejsce gospodarcze i polityczne w Europie. Wyrzuciła nas z naszego miejsca, nie narodziła nasza polska orientacja w rzeczach polityki i gospodarki narodowej. Coraz lepiej rozumiemy demokratyczny problematykę przelomu 1945 r. Głębiej sięgamy w zasoby naszej energii społeczno-gospodarczej, by wydobyc z niej siły na przebudowę historycznych podstaw bytu narodowego. Siły te tkwią w ludzi, marnowane na klęski, nie wyszyskane dla gospodarki i polityki państwa. Skoro więc dokonaliśmy reform, musimy z nich wyzyskać wszystkie odrodzeniowe konsekwencje.

Nowa rzeczywistość domaga się nowych form ustrojowych. Reformy polityczne pociągają za sobą głębokie reformy gospodarcze — i odwrotnie. Toteż Rząd po zbadaniu podstaw i różnic między systemami gospodarki narodowej Zachodu i Wschodu, wybrał system pośredni. Jego społeczno-gospodarcze płaszczyzny tworzą: reforma rolna i upaństwowiony przemysł kluczowy, spółdzielczość i sektor inicjatywy prywatnej. Te trzy sektory tworzą współzależnie zamknięty układ konieczności państwowych Polski. One też dźwigają narodowy plan odbudowy i przebudowy Polski rolniczej na państwo przemysłowo-rolnicze.

Celem więc zapewnienia państwu suwerenności gospodarczej i podniesienia ogólnego dobrobytu narodu, wkroczyliśmy na jedynie w obecnych warunkach międzynarodowych możliwą dla nas drogę narodowej gospodarki planowej. Dostrzegamy już zarysy narodowego planu gospodarczego. Przede wszystkim nasza gospodarka planowa zamyka długi i tragiczny okres pauperyzacji Polski. Odkrywamy i scalamy naturalne bogactwa Polski, rekonstruujemy i rozbudowujemy nasz aparat produkcyjny na obszarach rolnictwa, przemysłu, handlu i rzemiosła. Wyzyskujemy skarby i siły ziemi, węgla, rudy i energii elektrycznej. W skali osiągalnych możliwości rozbudowujemy nasze porty, reorganizujemy naszą morską politykę handlową. Wszerej i w głębi rozbudowujemy ruch spółdzielczy. Naszej polityce skarbowej — budżetowej i inwestycyjnej wykreślamy zasadniczą planową przez finansowanie inwestycji. Budownictwu wymierzamy ku-

baturę, odpowiadającą kubaturze ruin i zniszczeń wojennych. I co najważniejsze: odbudowujemy naszą politykę aprowizacyjną. W ciągu trzech lat naszej gospodarki planowej przekroczyliśmy stan przedwojennego spójności ludności w granicach przewidzianych w planie modyfikacji rynku wytwórczego.

I dalej? W hierarchii potrzeb i ogólnopństwowych interesów Ziemi Odrzykane zajmują w planie odbudowy jedną z najważniejszych pozycji. Naturalne bogactwa i stałe w swych organizacyjnych i produkcyjnych zdolnościach rozbudowywany potencjał przemysłu a obok niego rolnictwo tych ziem tworzą realne podstawy dla ich załudnienia, zagospodarowania oraz maksymalnych osiągnięć gospodarczych. Jednolita sieć komunikacyjna polaczy te ziemie kulturalnie, gospodarczo i politycznie z resztą kraju.

Ogólnokrajowa wytwórczość dóbr przewyższy w trzech latach planowania dwukrotnie poziom 1938 r. Uprzemyślowimy w osłagalnej fazie rolnictwo. Rok 1949 będzie rokiem wyrównania różnic ludnościowych między wsia i miastem.

Tak więc w rezultacie wykonania narodowego planu odbudowy, którego okres trzyletni tworzy zarazem pierwszą fazę przebudowy ustroju społeczno-gospodarczego Polski, przesunięto zostają historyczne i kulturalne, gospodarcze i polityczne płaszczyzny naszej samodzielności rozwojowej. Usuniemy sprzeczności i przeciwieństwa przez stabilizację warunków życia politycznego na płaszczyźnie konieczności państwowych, tworząc podstawy realizacji narodowego planu gospodarczego. W rezultacie więc koncepcja planowej gospodarki narodowej, jest koncepcją trwałego pokoju wewnętrznego oraz koncepcją umocnienia polęgi państwa na zewnątrz. Całkowite wykonanie planu odbudowy i przebudowy rozstrzyga w dużej skali o naszej racji stanu nad Odrą i Nisą i nad Bałtykiem.

Pełne wykonanie narodowego planu gospodarczego jest więc nakazem naszego patriotyzmu. I wynikiem jego natężenia w społeczeństwie. Musimy więc wszyscy włączyć się w wielkie dzieło odbudowy Polski z ruin. Musimy w nim umocnić siebie, swój warsztat pracy, swoją inicjatywę i pracowitość i jej maksymalną wydajność, swoją konsekwencję odwagi i niezłomną wiarę w nasze moralne i obywatelskie siły odrodzeniowe. O naszej żywności zdołamy świat przekonać tylko heroizmem pracy, realnymi jej osiągnięciami, a więc zupełnym wykonaniem narodowego planu gospodarczego.

Wskrzyszamy hasło i drogowskaz pozytywizmu polskiego — Naród sobie. Naród sobie — zakreślił plan gospodarczy odbudowy, bez którego w zmienionych warunkach polskich i międzynarodowych, każdy przez ten plan nieokontrolowany wysiłek robotnika, rzemieślnika, kupca, rolnika, i inteligenta pracującego, sektora spółdzielczości, administracji samorządowej i państwowej — narodu i państwa mogłoby się lub nawet musiałoby się zaowocować w drodze wiodącej ku gospodarczym i politycznym rozdrożom Rzeczypospolitej przedwrzniętej. Naród sobie — stworzył plan odbudowy i przebudowy życia państwowego, by potykając się na ruinach wojny, udźwignąć narzbyt ciężkie brzemie swoich odrodzeniowych ambicji i swych przeznaczonych dziełowych.

Hieronim Paylicki

Zwycięstwo „Frontu Ojczyźnianego” w Bułgarii

London (obst. wł.). Bułgarska agencja ogłosiła ostateczne wyniki przedmowy wyborów na terenie całej Bułgarii. Na podstawie tych danych partia „Frontu Ojczyźnianego” uzyskała 364 mandatów czyli 78% ogólnej liczby mandatów poselskich. Liczba

ta obejmuje 277 mandatów komisistów, 64 mandaty partii chłopskiej, 3 socjaldemokratycznych, 2 mandaty na rzecz partii „Zweno”. Partie opozycyjne uzyskały 111 mandatów, czyli 22% ogólnej liczby. Do urn pošlo 90% wyborców.

Z II-jej sesji ONZ

Wycofania wojsk okupacyjnych z krajów sojusznicznych żąda delegat Egiptu

London (obst. wł.). Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych kontynuowało wczoraj w Nowym Jorku debatę na tematy międzynarodowe. Delegat egipski podkreślił w swoim przemówieniu, że wielkie mocarstwa nie powinny utrzymywać swych wojsk na terenach młodszych sojuszników bez zgody ludności tych krajów. Jest bardzo trudną rzeczą dla państwa, prowadzić jakiegokolwiek pertraktacje polityczne podczas gdy jego terytorium okupowane jest przez wojska obcego mocarstwa. Przedstawiciel Egiptu wyraził słowa uznania pod adresem Francji za wycofanie swych wojsk z Syrii i Libanu, oraz zwrócił się do Narodów Zjednoczonych z żądaniem, aby jasno stwierdziły, że państwo suwerenne nie mogą obowiązywać pod względem prawnym pertraktacje ani zawierania ważnych umów

jeżeli jedno z nich wywiera nacisk przez groźbę użycia siły.

Kiedy czechosłowacki minister spraw zagranicznych Masaryk w przemówieniu swoim oświadczył, że Czechosłowacja obchodzi dzień swej niepodległości, na sali obrad Zgromadzenia rozległy się oklaski. Nawiązując do sprawy Hiszpanii, minister Masaryk oświadczył: prowadziłby tę wojnę, aby obalił faszyzm i zwałcząc go będnymy tam, gdzie jeszcze istnieje. Delegat czechosłowacki powiedział, że gdyby wielkie mocarstwa doszły do zgody w sprawie weta, to mniejsze państwa miałyby większe szanse.

Najbardziej zaatakował prawo weta delegat Nowej Zelandii który oświadczył, że prawo weta zredukowało dyskusję w Radzie Bezpieczeństwa do upokarzającego widowiska.

Przed wyborami we Francji

Paryż (API). 15 dni jeszcze dzieli Francję od wyborów do Zgromadzenia Narodowego, które odbędą się 10 listopada. Przywódcy partii przemierzają Francję wzdłuż i wszerz starając się pozyskać opinię publiczną. Jedyną opozycją w stosunku do 3 wielkich partii postępowych — katolików, komunistów i socjalistów jest skrajnie prawicowa grupa PRW (partia republikańskiej, wolności) oraz tzw. trockiści. Zarówno socjaliści, komuniści i postępowi katolicy występują wszędzie z opracowanym programem rządowym. Warto przy tym podkreślić, że cechą charakte-

rystyczną obecnej kampanii jest fakt, iż pomimo kilku ostrych wystąpień przywódcy partii nie widzą swego głównego zadania w atakowaniu przeciwników. Nie czyni tego ani Georges Bidault, który zainaugurował w Lille kampanię wyborczą, ani Jacques Duclos, ani Francisque Gay rzecznik MRP, ani Maurice Thorez komunisty. Socjaliści przez usta swego nowego sekretarza Guy Molleta ograniczają się do przedstawiania swych minimalnych zadań programowych, od których uzależniają przystąpienie do nowego rządu.

Propaganda hitlerowska w Ameryce za pieniądze rządowe

Now York (API). Zgodnie z doniesieniami dziennika „PM” zwolniony zastępca naczelnego prokuratora amerykańskiego Rudge ogłosił wyjątki swego nieopublikowanego dotychczas sprawozdania o działalności hitlerowskiej w Stanach Zjednoczonych przed wojną. Rudge pisze, że w okresie między wrześniem 1939 r. a końcem lata 1941 r. agent niemiecki Vierck otrzymał od rządu przy pomocy kilku członków Kongresu 200 tys. dolarów na rozpowszechnianie propagandy hitlerowskiej. Obecnie Vierck znajduje się w więzieniu. W dokumentach niemieckiego ministerstwa spraw zagranicznych Vierck określany jest jako najniebezpieczny agent w Stanach Zjednoczonych. Rudge podkreśla, że Vierck utrzymywał kontakty z członkami Kongresu, publiko-

wał materiały w biuletynach kongresowych i rozsyłał setki tysięcy kopii tych materiałów na koszt amerykańskiego podatnika. Agent niemiecki prowadził swą działalność za pośrednictwem burza członka Izby Reprezentantów republikanina Thorpeisona z Montany.

Zamachy bombowe w Niemczech

Berlin (API). Władze bezpieczeństwa publicznego Frankfurtu komunikują, że niewykryci sprawcy rzekli w niedzielę wieczór bombę na gmach, w którym mieści się trybunał denazyfikacyjny w Esslingen (10 mil od Stuttgartu). Przed 8 dniami rzucone zostały 3 poeiski rakietowe w Stuttgartu — dwa na trybunał denazyfikacyjny i jeden na gmach kwatery głównej policji.

Echa święta Czechosłowacji

Praga (API). W Pradze odbyło się pierwsze po wojnie posiedzenie Najwyższej Rady Obrony Państwa pod przewodnictwem prezydenta Beneša. Na posiedzeniu obecny był premier Gottwald, wicepremier i minister obrony narodowej generał Swopebda, minister spraw wewnętrznych Nosek i inni. Rada została stworzona w 1936 r. przed okupacją Czechosłowacji a zadaniem jej była organizacja armii czeskiej.

Warszawa (API). Święto czechosłowackie jest bardzo uroczyste obchodzoną rocznicą upaństwowienia przemysłu w Czechosłowacji, co dla tego kraju było wielką zdobyczą socjalną. Dlatego też dzień 28 października jako dzień wydania ustawy o upaństwowieniu przemysłu w myśl uchwały Rady Narodowej w Pradze ma być obchodzony uroczysto. Największe manifestacje w tym dniu planowane były oczywiście w Pradze, poza nią zaś we wszystkich większych i mniejszych ośrodkach przemysłowych jako bezpośrednio zainteresowanych w dobroczynnych skutkach tej ustawy.

Dzień 28 października również i w Warszawie upłynął pod znakiem narodowego święta Czechosłowacji. Po raz pierwszy w odrodzonej Polsce Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej wystąpiło publicznie urządzając w wielkiej sali „Romy” uroczystą akademię.

W dniu tym oddano do użytku odremontowany kosztownym poselstwem dawny gmach poselstwa przy ulicy Koszykowej. Gmach ten w historii powstania warszawskiego zapisał się dość mocno.

Pierwszy rząd wszechindyjski złożył przysięgę

London (obsł. wł.). Wczoraj członkowie pierwszego rządu wszechindyjskiego pojawili się na otwarciu nowej sesji parlamentu. Wśród członków rządu byli zarówno Hindusi jak i muzułmanie pod przewodnictwem premiera. Po raz pierwszy na ławach rządowych nie było żadnych urzędników brytyjskich. Kiedy członkowie rządu — z premierem Pandit Nehru na czele — składali przysięgę, na sali zapanowało widoczne wzruszenie.

Obrazy rozpoczęły się interpelacjami posłów na temat sytuacji żywnościowej Indii. Minister skarbu wniósł rezolucję proponującą przystąpienie Indii do Międzynarodowego Funduszu Mennictwa oraz Międzynarodowego Banku Odbudowy Gospodarczej.

Przed gmachem obrad doszło do zamieszek. W chwili przybycia rządu demontujący tłum głośno hasła opozycyjne i został dopiero rozproszony przy pomocy gazów łzawiących.

Nowy Jork (obsł. wł.). Z różnych stron Indii nadchodzą wiadomości o nowych rozruchach. Gandhi ma się udać do Kalkuty, aby osobiście wezwać Hindusów i muzułmanów do pokojowego współżycia.

London (obsł. wł.). Wicekról Indii lord Wavel przemawiał przez radio do ludności Indii

Uroczystość zakończenia roku kościuszkowskiego

Kraków (PAP). Uroczystości związane z zakończeniem „Roku Kościuszkowskiego” zgromadziły na Ryнку Krakowskim kilkanaście tysięcy rzesze mieszkańców Krakowa. Dokoła znicza płonącego w miejscu przysięgi Kościuszki ustawiła się kompania honorowa wojska polskiego. Delegacja górników z Wieliczki i wyższych organizacji młodzieżowych, społecznych i politycznych, składająca się z 30 rodzin jest pierwsza z 40-tu tysięcy zarejestrowanych do powrotu na podstawie układu między Rządem polskim i francuskim.

Likwidacja wydatków na głosowanie ludowe
Warszawa (ZAP). Ministerstwo Ziemi Odzyskanych otrzymało zawiadomienie z Biura Prawnego Prezydium Rady Ministrów, że gminy, które ubiegają się o zwrot sum, wydatkowanych za zaspokojenie gmin w związku z przeprowadzeniem głosowania ludowego, powinny wykazywać tych wydatków przedłożyć Ministerstwu Ziemi Odzyskanych.

Włochy będą usuwać niepożądanych cudzoziemców
Rzym (PAP). Rząd włoski według doniesienia agencji Ansa postanowił przystąpić do usunięcia z kraju niepożądanych cudzoziemców. Sposób ich wysiedlenia zostanie uzgodniony z zainteresowanymi przedstawicielami dyplomatycznymi.

Polacy opuszczają Środkowy Wschód
Tel Aviv (PAP). 1-go listopada opuści Liban pierwsza grupa 100 repatriantów polskich, do których w drodze do kraju przyłączy się dalszych 100 repatriantów z Palestyny. Na konferencji między przedstawicielami władz rządowych i UNRRA o Środkowym Wschodzie odbytej w Jerozolimie postanowiono, że opieka społeczna na uchodźcach polskimi zostanie przejęta przez UNRRA.

Zakończenie obrad PSL „Nowe Wyzwolenie”

Warszawa (PAP). W niedzielę w godzinach wieczornych zakończyły się obrady pierwszy kongres PSL „Nowe Wyzwolenie”. W dalszym ciągu dyskusji nad referatami programowymi bardzo liczni delegaci chłopcy wypowiedzieli się na temat palących potrzeb życia wsi, co spotkało się z żywą reakcją sal wypełnionej po brzegi chłopami. Nadmienić należy, że m. in. z woj. rzeszowskiego nie przybyło wielu delegatów wskutek terroru uprawianego przez bandy, które nie dopuszczają do wyjazdu działaczy chłopieckich do stolicy.

Nowe władze PSL „Nowe Wyzwolenie”

Warszawa (PAP). Wybrana na niedzielnym kongresie Rada Naczelna PSL „Nowe Wyzwolenie” dokonała w dniu 28 bm. wyboru nowych władz naczelnych Stronnictwa. Prezesem Głównym

tu skoncentrowani byli Niemcy, stąd wypędzili ich powstańcy i utrzymali gmach aż do kapitulacji. Gdy przedstawiciele poselstwa wraz z inżynierami przybyli aby obejrzeć dawną siedzibę i ustalić możliwości odremontowania go, gmach wyglądał jak wielka twierdza. W oknach wory z piaskiem, wszędzie pełno niewypałów porzuconej amunicji, na spalonym parterze i pierwszym piętrze nawet łudzkie niedopalone szczątki. BOS nie przewidując poważniejszych zmian urbanistycznych w tej okolicy pozwolił odremontować gmach i na dzień 28 października choć jeszcze wszystko świeża farba zalatywała, poselstwo wprowadziło się do nowej siedziby.

Kryzys polityczny w Grecji

London (PAP). Liberalny dziennik „New Chronicle” zamieścił artykuł poświęcony sytuacji w Grecji. Autor podkreśla, że Grecja przeżywa obecnie kryzys polityczny, który nie przyniesie nic dobrego ani Grecji ani protegującej Grecję Wielkiej Brytanii. Jedynym wyjściem jest

Memoriał bułgarski do Rady Min. Spraw Zagranicznych

Sofia (PAP). Delegacja bułgarska złożyła w sekretariacie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych memoriał, w którym podkreśla, że szereg spraw dotyczących Bułgarii nadal pozostaje w zawieszaniu lub nie znalazło dotychczas właściwego rozwiązania. Memoriał przypomina że:

1. Wstęp do projektu traktatu pokojowego powinien przyznać Bułgarii prawa państwa, które walczyło o boku sojuszników;

utworzenie rządu koalicyjnego opartego na szerokiej bazie społecznej. W tym celu powinna Wielka Brytania użyć swych wpływów w Grecji, aby doprowadzić do utworzenia rządu, w którym wzięliby również udział komuniści.

London (obsł. wł.). Korespondent radia bry-

Druga konferencja przewodniczących W. R. N.

Warszawa (obsł. wł.). Biuro Prezydium KRN komunikuje, iż w dniach 29 i 30 bm. odbędzie się w Belwedze druga konferencja przewodniczących Wojewódzkich Rad Narodowych z udziałem Prezydenta Bieruta, członków Prezydium i tych ministrów, których działalność wiąże się z działalnością samorządów.

2. We wstępie powinno być wyraźnie zaznaczone, że Bułgaria wypowiedziała wojnę Niemcom 10 września 1944 roku;

3. Roszczenia greckie domagające się rewizji granic powinny być stanowczo odrzucone, a żądania Bułgarii dostępu do morza Egejskiego powinny być wzięte pod uwagę.

z okazji pojawienia się pierwszego rządu złożonego z tubylców przed zgromadzeniem ustawodawczym. Powiedział on między innymi, że Indie zrobiły wielki krok na drodze do całkowitej niezależności i wyraził nadzieję, że wszystkie stronnictwa reprezentujące rząd współpracować będą harmonijnie, zarówno na polu usuwania obecnych trudności jak i w dziedzinie przygotowania nowej konstytucji, która umożliwiłaby Wielkiej Brytanii całkowicie przekazanie władzy w ręce przedstawicieli Indii. Wicekról mówił dalej, że Indie nie będą mogły iść naprzód, jeżeli nie ustana niepokoje i przynębanie spowodowane walkami domowymi. Tędy wicekról wezwał mieszkańców do zaprzestania walki. Podczas de-

baty, jaka odbyła się na zgromadzeniu konstytucyjnym, poseł partii kongresowej wystąpił przeciw natchyminowemu poruszaniu sprawy rozruchów. Wczoraj w Kalkucie ofiarami zaburzeń padło co najmniej 12 zabitych, a 40 osób poranionych.

London (obsł. wł.). Prezydent Ligi Muzułmańskiej Jinnah opublikował listy, które pisał do wicekróla lorda Wavella podczas pertraktacji zakończonych wejściem muzułmanów do rządu. W listach tych Jinnah podaje, że głównym powodem wstąpienia muzułmanów do koalicji rządowej, było przekonanie, że byłoby rzeczą fatalną zostawienie całej administracji kraju, przedstawicielom partii kongresowej.

Proces przeciwko zabójcom Ściorka
Warszawa (PAP). W dniu 4 listopada br. rozpoczął się przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie proces przeciwko zabójcom śp. Ściorka.

Wracają repatrianci z Francji
Wrocław (PAP). W związku z mającym nastąpić za kilka dni przyjazdem do Wrocławia pierwszej grupy polskich robotników z okręgu Oise z Francji, Związek Samopomocy Chłopskiej w porozumieniu z Wydziałem Oświatowym przeznaczył dla nich majątek Książnice w gminie Karty, gdzie robotnicy będą pracować na zasadach spółdzielczych. Otrzymała oni na zagospodarowanie 20 krow i 5 koni. Grupa ta, składająca się z 30 rodzin jest pierwsza z 40-tu tysięcy zarejestrowanych do powrotu na podstawie układu między Rządem polskim i francuskim.

Ekshumacja zwłok obywateli francuskich
Warszawa (obsł. wł.). We Wrocławiu w okolicy jednego z dworców trwają od kilku dni prace ekshumacyjne. Prace te prowadzi miejscowa francuska posiadająca dane o pogrzebanych w tym miejscu zamordowanych przez Niemców obywateli francuskich. Dotychczas wydobyto i częściowo zidentyfikowano 100 osób, które przewieziono na specjalnie założony cmentarz.

Likwidacja wydatków na głosowanie ludowe

Warszawa (ZAP). Ministerstwo Ziemi Odzyskanych otrzymało zawiadomienie z Biura Prawnego Prezydium Rady Ministrów, że gminy, które ubiegają się o zwrot sum, wydatkowanych za zaspokojenie gmin w związku z przeprowadzeniem głosowania ludowego, powinny wykazywać tych wydatków przedłożyć Ministerstwu Ziemi Odzyskanych.

Ministerstwo po dokonaniu analizy wydatków i wyeliminowaniu wydatków, które zgodnie z ustawą obciążają gminy — przesyła sprawzone wykazy do Prezesa Rady Ministrów, który skieruje je do Ministra Skarbu z poleceniem dokonania wypłat.

Włochy będą usuwać niepożądanych cudzoziemców

Rzym (PAP). Rząd włoski według doniesienia agencji Ansa postanowił przystąpić do usunięcia z kraju niepożądanych cudzoziemców. Sposób ich wysiedlenia zostanie uzgodniony z zainteresowanymi przedstawicielami dyplomatycznymi.

Iu żydów berlińskich pozostało przy życiu?

Berlin (ZAP). Na 136 000 Żydów, którzy mieszkali w Berlinie w roku 1939, tylko 7350 ocalało. Gminy żydowskie posiadały w roku 1939 pięćdziesiąt bożnic. Pozostało ich tylko trzy!

Rezolucja PSL „Nowe Wyzwolenie” w sprawie wyborów

Warszawa (PAP). Kongres PSL „Nowe Wyzwolenie” uchwalił jednomyślnie następującą rezolucję: „PSL „Nowe Wyzwolenie” decyduje się wystąpić przy nadchodzących wyborach do sejmiku z listą samodzielną, zastrzegając się jednak, że gdyby interes Państwa i wsi wymagał tego, inna stanowiska, Kongres dla tego celu udziela swego pełnomocnictwa Głównemu Komitetowi Wykonawczemu.”

Nasza gospodarka Jedyny podatek dla rolników

W ciągu bieżącej jesieni płacić będą rolnicy po raz pierwszy w nowych warunkach podatek gruntowy na rok 1946. Obowiązek płacenia podatku gruntowego wprowadzono jako zastępstwo składania świadczeń rzeczowych, zniesionych z dniem 1 sierpnia br.

Ten jedyny podatek, który płacić będzie wies — obliczony będzie na podstawie szacunku przychodu z gruntu. Będzie on mieścić w sobie elementy zarówno dawnego państwowego podatku dochodowego, jak i oczywiście podatku gruntowego. Jest niższy od świadczeń rzeczowych, stanowi jednak pewien ciężar, gdyż kumuluje w sobie wszelkie należności, jakie od rolnika normalnie były pobierane.

Wymiar tego podatku będzie po raz pierwszy dokonany w listopadzie br. — zostanie jednak poprzedzony poborem zaliczek, których płatność przypadają na najpóźniej na początek listopada.

Odnajdujemy zrabowane mienie polskie

Działając na terenie Niemiec oddziały Biura Rewindykacji i Odkoszodowań wojennych odnalazły w poszczególnych strefach okupacyjnych wielkie ilości polskich maszyn i urządzeń fabrycznych, wywiezionych w czasie okupacji w głąb Rzeszy.

W Austrii we firmie Steyer odnaleziono 1.400 maszyn, będących własnością Fabryki Broni w Radomiu. Maszyny załadowano na 400 blisko wagonów. W innym miejscu w Austrii załadowano około 100 wagonów maszynami Fabryki Mościce oraz dużą ilością klepek do wyrobu beczek z browaru okocimskiego.

W ostatnich dniach nadeszły do Polski dwa pociągi, wiozące z Austrii urządzenia Szluserowskiej Manufaktury w Ozorkowie, fabryki broni w Radomiu, fabryki Sopotńskiego, fabryki Haberie i Ska, „Elektro”, „Perum” i „Bacutil”.

W radzieckiej strefie okupacyjnej niedaleko Poczdamu odnaleziono kilkadziesiąt skrzyń aktów Państw. Instytutu Meteorologicznego.

W amerykańskiej strefie załadowano 3 wagony maszyn dla Zjednoczenia Przemysłu Obrabarskiego w Ożarowie i 10 dla Państw. Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego. Do Polski nadejdą również pewne ilości inwentarza żywego, 120 ton tuszów technicznych, wielki transformator o mocy 12,5 tys. KWH dla Zjednoczenia Energetycznego okręgu radomsko-kieleckiego.

W trakcie poszukiwań odnaleziono około 2 tys. tomów książek polskich nieznanymi właścicielami. Książki skierowano do Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Z zabytków muzealnych odnaleziono 21 szczątki łoż masonskich z okręgu Księstwa Warszawskiego.

Dalsze poszukiwania trwają.

tyjskiego donosi z Aten, że na ogół wszyscy stracili już nadzieję szybkiego rozszerzenia podstaw rządu greckiego. W niedzielnym wieczorem jeden z przywódców bloku centralnego oświadczył, że nie wierzy w możliwość osiągnięcia porozumienia. Premier Tsaldaris udzielił jednak przywódców opozycji czas do wotum, aby zastanowić się jeszcze nad rozwiązaniem kompromisowym.

Warszawa (obsł. wł.). W Atenach Centralny Komitet E. A. M. opublikował rezolucję, w której stwierdza m. in.: ostatnie oświadczenie ministra Bevin, premiera Attlee i Churchilla w Izbie Gmin w sprawie Grecji nie przysporzyło autorytetu polityce brytyjskiej. Naród grecki płaci krwią za skutki interwencji Anglii. Oświadczenia brytyjskich mężów stanu wskazują, że w polityce Wielkiej Brytanii nie została żadna istotna zmiana i dlatego też i narodowi greckiemu pozostaje jedynie prowadzić daleką walkę o przywrócenie niepodległości narodowej, wolności demokracji i spokoju wewnętrznego.

Warszawa (obsł. wł.). W dniu wczorajszym przysyłała 6-ta rocznica napadu Włochów na Grecję. W całym kraju obchodzono bardzo uroczysto ten dzień jako rocznicę utworzenia greckiego ruchu oporu.

Agencja i radio donoszą:

Władze palestyńskie zdementowały wiadomość według której został zatrzymany nowy okręt z nielegalnymi imigrantami żydowskimi w pobliżu wybrzeża palestyńskiego.

Nawiązano komunikację lotniczą na Mni Stokholm—Moskwa. Loty odbywają się 3 razy tygodniowo via Helsinki.

Statek transatlantyki „Aquitania” ruszył do Nowego Jorku. Na pokładzie jego znajduje się 150 delegatów na Generalne Zgromadzenie ONZ.

Do Pragi przybyła delegacja deputowanych do Rady Najwyższej ZSRR na zaproszenie prezydium narodowego zgromadzenia ustawodawczego.

Narodowy bank austriacki ustalił nowy kurs szylinga. Według nowego kursu jeden dolar równa się 10 szylingom, jeden funt angielski 40 szylingom, a 100 franków 8,40 szylingom.

Na Międzynarodowym Kongresie Prawników w Paryżu przyjęto rezolucję potępiającą jurysdykcję Hiszpanii frankistowskiej i wyrażającą nadzieję na przywrócenie demokratycznych instytucji w tym kraju.

Wpływy z podatku gruntowego rozdzielone będą w ten sposób, że samorząd gminny otrzyma 35%, powiatowe związki samorządowe 35%, a 20% przekazane będą państwu za utracone wpływy z podatku dochodowego wpłacanego przez rolników. Wreszcie partycypować będzie głównie Komunalny Fundusz Pożyczkowo-Samorządowy, z którego dotacje mają zasilać samorząd miejski, dopóki nie znajdzie on własnych silnych źródeł dochodu.

Zaliczki na poczet podatku gruntowego będą wynosiły dla zobowiązanych do wysokości równowartości 20 q żyta — 2% podstawy opodatkowania tej ilości świadczenia, od 20 do 100 q żyta — 3%, ponad 100 q — 4%. Natomiast całość podatku gruntowego stanowić będzie dla poszczególnej płatnika równowartość 4 do 8% jego plonów, określonych w życie.

Naukowcy otrzymają odzież

Doceniając znaczenie i potrzeby ludzi, pracujących naukowo — Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przyznało wszystkim pracownikom naukowym, a w pierwszym rzędzie profesorom, asystentom i docentom wyższych uczelni, według listy przedłożonej przez Ministerstwo Oświaty, jednorazowo przydziały odzieży, składające się z: 3 metrów dobrej wełny, kompletu bielizny pościelowej, kompletu bielizny osobistej i dodatków kawieckich.

Cedula Giędy Zbożowo-Towarowej w Poznaniu

z dnia 28 października 1946 r.
Cena orientacyjna za 100 kg f-c wagon P. K. P. stacji zaliczenia na terenie województwa poznańskiego: żyto bez notowań, pszenica 2700—2800, jęczmień pastewny 1100—1200, jęczmień przemysłowy 1200—1300, jęczmień browarowy 1350—1450, owies pastewny 1100—1200, owies przemysłowy 1200—1350, mąka żytnia 90% bez opak. 1650—1700, mąka pszena 80% bez opak. 3900—4000, otręby żytnie bez obrotów, otręby pszenne bez obrotów, otręby jęczmień 750—850, kasza jęczm. lamana bez opak. 1900—1950, groch Wiktorja 2300—2600, groch zielony 2000—2300, fasola bez obrotów, rzepak ozimy bez obrotów, rzepak jary bez obrotów, siemię lmane bez obrotów, linianka bez obrotów, goryczka 4000—4500, mak niebieski 11 000—13 000, ziemiarka fabryczna bez obrotów, ziemniaki jadalne 250—275.

Tendencja spokojna. Podaż niedostateczna. Towar rozumie się zdrowy, suchy, przelężny jakości handlowej w partiach wagonowych.

Zdraycy narodu pociągnięci do odpowiedzialności karnej

Zmiana procedury w postępowaniu V. D

Ogłoszony 21. 10. rb. dekret z dnia 28 czerwca 1946 o odpowiedzialności karnej za odstąpienie od narodowości w czasie wojny 1939—1945. wprowadza do samej procedury nowe, doniosłe momenty.

Dotychczasowy sposób eliminowania z naszego życia zbiorowego elementu szkodliwego, sprzedanego i nie dającego rękoma stalości swoich przekonań, oparty na ustawie rehabilitacyjnej z dnia 6 maja 45 r. nie zadawał poczucia sprawiedliwości wszystkim tym, którzy wytrwali w polskości bez względu na szczyt jakich im okupant nie szczędził.

Obecnie nie tylko wpisani na listę narodowości niemieckiej, czy uprzywilejowanej, ale też wszyscy zgłaszający oficjalnie swoją przynależność do narodu niemieckiego, lub uprzywilejowanego zostają w miły dekretu pociągnięci do odpowiedzialności karnej, chociażby ich akces nie został przez władze okupacyjne przyjęty. Wszystkim tym grozi kara więzienia do lat 10.

W myśl art. 2 wspomnianego dekretu, obok kary pozbawienia wolności sąz może orzec grzywnę i utratę praw publicznych i obywatelskich, praw honorowych, oraz przepadek całości lub części mienia.

Sprawy zwrotu mienia reguluje art. 13 oraz 14 w ten sposób, że zwolnienie spod zajęcia może nastąpić łącznie w tym wypadku, jeśli majątek znajduje się do chwili sprawy w ręku oskarżonego, a jeżeli został mu z ważnych względów państwowych lub społecznych odebrany, to istnieje dla petenta szansa uzyskania w zamian innego majątku spośród skonfiskowanych.

W każdym bądź razie nie może mieć miejsca wypadek wyłączenia Polaka na korzyść uwolnionego całkowicie lub częściowo od kary.

Zachowują moc obowiązujące wyroki zapadłe przed wejściem w życie dekretu z dnia 28. 6. br., ale w momencie ujawnienia się nieznanych podczas rozpatrywania sprawy faktów obciążających wnioskodawcę, można przeprowadzić rewizję procesu.

Jak zawsze tak i w tym momencie przewidzia-

ne są wyjątki. W myśl art. 3 nie popełnił przestępstwa kto zgłosił swoją przynależność do narodowości niemieckiej lub uprzywilejowanej przez okupanta, działając w interesie Państwa Polskiego, albo z nakazu lub na rzecz polskiej organizacji wołnościowej.

Nie podlega zaś karze w myśl art. 4: kto zgłosił swoją przynależność do narodowości niemieckiej lub uprzywilejowanej przez okupanta, w celu uniknięcia ciężkiego przesładowania ze strony władz, albo organizacji politycznych niemieckich za trwanie przy swojej narodowości, jeżeli przesładowania nie można było bez szczególnych trudności uniknąć. Kto natomiast opuścił przystępstwa objętego dekretem brał udział w kraju lub za granicą w walkach wyzwolczych albo dobrowolnie wstąpił do wojska lub organizacji wołnościowej, albo też z narażeniem wolności lub życia okazywał czynnie pomoc społeczeństwu polskiemu.

Tak samo w ogóle nie podlegają karze wszyscy wykazujący swą przynależność do narodowości niemieckiej lub uprzywilejowanej, już przed 1. 9. 1939. Postępowanie w stosunku do nich reguluje osobna ustawa.

Jedynie, gdyby dopuścił się ci ostatni podczas okupacji wykreślenia przeciwko polskości, np. przez przynależność do przestępczych organizacji — mogą być pociągnięci do odpowiedzialności w myśl przepisów prawnych dotyczących zbrodni faszystowsko-killerowskich.

Problemy związane z wprowadzeniem w życie nowego dekretu zostały wyczerpująco omówione na konferencji ławników specjalnego Sądu Karnego w Poznaniu, jaka odbyła się w ub. sobotę pod przewodnictwem prezesa specjaln. Sądu Karnego w Poznaniu B. Zembruskiego. Stanowisko ławników a przede wszystkim delegata Związku b. Więźniów Politycznych świadczyło o nadszybczym rzeczowym a zarazem obiektywnym podej-

ściu do zagadnienia. Delegat Zw. b. Więźniów Politycznych miałby wszelkie moralne prawa, przemawiając w imieniu dziesiątek tysięcy katowanych na śmierć bojowników o wolność do magać się stosowania najostrejszych kar w stosunku do pacholów reżimu dopuszczającego się na nas przez 6 lat okupacji długiego łańcucha zbrodni. Tym większej wymowy nabiera pełna umiar i poczucia sprawiedliwości postawa delegata Związku.

Na zakończenie konferencji uchwalona została rezolucja w której zebrani domagali się: nieprzyjmowania do partii politycznych ludzi należących do grup narodowości niemieckiej lub ongiś uprzywilejowanej przez okupanta, oraz przeprowadzenia weryfikacji już zapisanych członków. Wyraziłi zarazem zebrani sprzeciw w sprawie przyjmowania na odpowiedzialniejsze stanowiska ludzi nie dających gwarancji stałości przekonań patriotycznych. Jas.

Przed zakończeniem Akcji Siewnej na Ziemi Lubuskiej

Wracając do zebrania Zastępców Pół. Pełnomocników Akcji Siewnej na Ziemi Lubuskiej odbytego w dniu 15 bm. podajemy bliższe szczegóły.

Przeznaczone rolników i troska o należyty wynik jesiennych zasiewów, opóźniła nieco zasiewy, ze względu na ogromną plagę myszy. Na skutek zastosowania zatrutej ziarna i szczepionek fachowcy stwierdzili, że ilość myszy zmniejsza się z dniem każdym.

Na Ziemi Lubuskiej do 80% ziemi ornej przeznaczonej do zasiewu jest gotowe. Ilość ziarna siewnego wobec znacznego napływu świeżych fal osadników jest jednak nie wystarczająca. Ziemia Lubuska otrzymała w pełnej ilości prelinnowane 10 300 ton ziarna siewnego. Oprócz tego nastąpią obecnie zwroty żyta z ub. roku, które przeznaczą się do siewu w ramach Akcji Siewnej. Jako drugie źródło zwię-

kszenia ilości ziarna siewnego wymienić należy uchwałę Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, która zezwala na wydawanie remanentów zbóż jarych pozostałych z Wiosennej Akcji Siewnej na obecną Jesienną Akcję Siewną na skrypty dłużne z tym, że rolnicy we własnym zakresie dokonają zamiany ziarna jarych na ozime.

Na odnaku majątków państwowych na Ziemi Lubuskiej zgodnie z sprawozdaniami złożonymi z terenu — plan Akcji Siewnej nie może być w pełni zrealizowany. Na 64 000 ha ziemi użytkowanej rolniczo przez majątki Z. P. N. Z. — Akcja Siewna nałożyła na Zarząd Majątków zbyt wysoki obowiązek zasiewu 30 000 ha ziemi, co wynosi prawie połowę arealu.

Byłoby to możliwe tylko w tym wypadku, o ile nadeszłyby awizowane poprzednio konie z UNRRY i o ile stan traktorów czynnych nie uległ

ilościowo i jakościowo coraz to większemu pogorszeniu. Majątki państwowe na Ziemi Lubuskiej stosownie do złożonych relacji terenowych mogą zasiąć ok. 18 000 ha ziemi, co wynosi ok. 30% ziemi ornej, a więc ilość odpowiadająca racjonalnej gospodarce rolnej.

W związku z zmniejszeniem się arealu obsewju, w majątkach państwowych powstały nadwyżki zboża siewnego przydzielonego przez Akcję Siewną, które przerzucano dla osadników.

Poprzednio przydzielono już na poszczególne powiaty z majątków 670 ton żyta. Obecnie stosownie z uchwałą Woj. Rady Narodowej — Woj. Komisja Siewna dla Ziemi Lubuskiej zarządziła przerzucenie jeszcze 315 ton z majątków dla osadników.

Sprawa kultywowania ziemi z pomocą traktorów, przedstawia się niezbyt optymistycznie. Planowane ilości traktorów uczestniczące w kampanii jesienniej nie zostały zrealizowane.

W majątkach zamiast 295 traktorów przejęto na dzień 30 września 216 traktorów, a na 10 października 250 traktorów. Do orki kredytowej u osadników, zamiast prelinnowanych 100 traktorów, przystąpiło do pracy 67. W pierwszych dniach października nadeszły nowe traktory z remontu. Ilość więc tych traktorów podniosła się do liczby 93. Stan traktorów ze względu na brak najpotrzebniejszych części zamiennych jest fatalny. Znaczne spucie się traktorów, m. in. przypisać należy użytkowaniu traktorów przy oszczędności ropy. C. P. N. jednakże nie uznaje tej rzeczywistości i w dalszym ciągu przydziela po 5% ropy do przydzielonej ilości osadników, to na skutek znacznie mniejszej ilości traktorów czynnych w tej pracy przewidziany kredyt w niektórych powiatach nie zostanie wyczerpany. Pożądanym byłoby więc przerzucenie tego kredytu do powiaty posiadające traktory w większej ilości.

Jeżeli chodzi o orkę kredytową dla osadników, to na skutek znacznie mniejszej ilości traktorów czynnych w tej pracy przewidziany kredyt w niektórych powiatach nie zostanie wyczerpany. Pożądanym byłoby więc przerzucenie tego kredytu do powiaty posiadające traktory w większej ilości.

Wobec ostatnich przerzutów z majątków dla osadników termin wydawania skryptów dłużnych w porozumieniu z Wojewódzką Komisją Siewną dla Ziemi Lubuskiej przedłużono z 25. 10. na dzień 30. 10. br. Termin wykonywania zasiewów ustalono na dzień 10 listopada br.

Wobec tego, że brak jest walów Campbela oraz brak jest siły pociągowej do używania tych walów, nie można zalecić zasiewu żyta w późniejszym terminie na świecie dokonanej orki, gdyż takie mimo dobrych wschodów wymarzną.

Wobec tego, że na początku Akcji Siewnej zostały wydrukowane skrypty dłużne we własnym zakresie — Woj. Komisja Siewna ustaliła termin zwrotu zbóż przydzielonych na Jesienną Akcję Siewną na dzień 1 września 1947 r. Jednakże na podstawie pisma Głównego Pełnomocnika A. S. z dnia 3 bm. — nr A. S. IV/365/L termin zwrotu skryptów dłużnych z Jesiennej Akcji Siewnej przewidziany jest na dzień 1 stycznia 1948 r.

Tom.

Życie kulturalne Wielkopolski

(s) Na zaproszenie prof. Mariana Weigta — zastępcy Dyrektora Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego na konferencji prasowej wzięli udział przedstawiciele prasy poznańskiej, celem zapoznania się z dotychczasowymi osiągnięciami na obszarze st. m. Poznania i na terenie woj. poznańskiego oraz poinformowania się o najbliższych planach w zakresie rozwoju kultury i sztuki na tym terenie w przyszłości.

Pomimo zniszczeń wojennych i niemożności

subskrybowania potrzeb życia kulturalno-artystycznego w należycy rozmiarach na niektórych odcinkach pracy przekroczył stan posiadania z roku 1939.

W szczególności ilość teatrów w Poznaniu przekroczyła liczbę przedwojenną. Teatr Wielki obdając o poziom repertuaru wyeliminował z programu — poza klasycznymi — operetki, dzięki dyrektorowi Szczerbowskiemu stworzono Komedię Muzyczną — teatr, który stał się podnoszący poziom, dając rozrywkę szerokim masom. Teatr Polski przez wzmożenie zespołu, a przede wszystkim zaangażowanie reżysera K. Borowskiego i kierownika literacko-artystycznego dra Kollera, stanął na wysokości swego zadania. Nawiazanie współpracy z nowymi reżyserami — prezesem ZZLP — W. Bakiem wychodził także na dobre Teatrowi Nowemu. Teatr Aktora i Lalki uległ reorganizacji, będąc teatrem dla dzieci i przygotowując wprowadzenie na scenę kukiełek ruchomych, w opracowaniu ob. Tuczajskiego, które zwróciły na siebie uwagę Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Na odnaku literatury ustępujemy innym ośrodkom miejskim j. np. Łodzi lub Krakowowi. Przyczyną tego faktu jest szczerpa liczba literatów zamieszkujących w Poznaniu i trudne warunki mieszkaniowe, które skłoniły niektórych z nich do wyjazdu. Prezes Związku Zaw. Literatów Polskich — Oddział poznański — Wojciech Bak otrzymał w roku bieżącym nagrodę m. Poznania za całokształt swojej działalności pisarskiej. Zarząd Miejski przydzielił literatom przy ul. Nowoskowskiego 2, gmach pod nazwą Dom Literatów, w którym wielu z nich znalazło pomieszczenie. „Życie Literackie” przestało nieistnieć wychodzić, w zamiar za co będą ukazywały się publikacje broszurowe członków Związku Lit. Poza tym w tygodniku „Zryw” będzie wychodził stały dodatek literacki objętości 2—3 stron zapełniony materiałem miejscowych piór. Również program Czwartków Literackich ma ulec w tym roku znacznemu rozszerzeniu.

Artysty plastycy znajdują się w warunkach względnie najgorszych choć szereg wystaw przez nich urządzonych świadczy o ich żywności. ZAP — oddział poznański jest liczny i powiększony o szereg wybitnych artystów pozamiejscowych, którzy osiedlili się w Poznaniu. Obecnie istnieje u nas Liceum Sztuk Plastycznych. Ostatnio Zarząd Miejski przydzielił gmach przy ul. Skarbką 36 na mieszkanie dla profesorów tych szkół oraz barak przy ul. Młynej 27, jako tymczasowe pomieszczenie dla Szkoły Żywej. Przy Alejach Marcinkowskiego nastąpiło w tych dniach otwarcie Salonu Związkowego. Laureatem tegorocznej nagrody artystycznej m. Poznania został artysta-lamał Waclaw Taranczewski.

Życie muzyczne Poznania jest stosunkowo najbujniejsze, choć jego organizacja nasuwa szereg postulatów. Najważniejszym był brak koncertów symfonicznych, lecz organizując się Towarzystwo Filharmonii Robotniczej na temu zaradki. Gmach Konserwatorium Muzycznego nie jest dotąd odbudowany, lecz tempo odbudowy przybiera ostatnio na sile i w styczniu należy się spodziewać otwarcia w Konserwatorium sali im. Fryderyka Chopina. Brak sal koncertowych daje się

szczególnie we znaki z powodu podniesienia kosztów wynajmu Auli Uniwersyteckiej. Zreformowane szkolnictwo muzyczne rozwija się coraz bardziej. Szkoła muzykalniająca uczy rozumienia utworów muzycznych i kształcą odbiorców muzyki, podnosi ogólną kulturę szerokiej mas. Ostatnio pozyskał Poznań na stałe dwóch wybitnych pianistów polskich: prof. Szpitalskiego i mistrza R. Koczałskiego. Biuro koncertowe ma ograniczone możliwości organizowania koncertów z powodu braku funduszy, niemniej Polski Kwartet Muzyczny rektora Jahnkego jest szeroko znany z gościnnych występów na terenie całego kraju. Powołano do życia przez Wydział t. zw. „Srody muzyczne” zostały przekazane kompetencji Poznańskiego Tow. Przyjaciół Instytutu Fryderyka Chopina w Warszawie. Ożywiona działalność prowadzi również Wlkp. Związek Kół Spiewaczych, który nie ma do tychczas w swoim lokalu. Restytuowano również działalność Towarzystwa Muzycznego. Związek Kompozytorów z prof. Poradzkim na czele rozprządza stosunkowo małą ilością członków. W Poznaniu istnieje Archiwum Fonograficzne, które ma przekształcić się w instytucję centralną obejmującą zakresem swojej działalności całą Polskę.

Przed wojną istniały na terenie województwa trzy fabryki instrumentów muzycznych: w Lesznie, Kaliszu i Rawiczu, które Niemcy zamienili w wytwórnie mebli, obecnie powstał przemysł muzyczny, którego kompetencjom podlega uruchamianie fabryk instrumentów muzycznych. W Poznaniu czynna jest już fabryka płyt gramofonowych pod kierownictwem ob. Weymanna, które dokonuje nagrywania. Przy Związku Zawodowych Muzyków R. P. — Oddział w Poznaniu powstał dobrze zorganizowany zespół orkiestralny. W ramach Wydziału istnieje również oddział Muzeów i Ochrony Zabytków.

Obecnie w Poznaniu jest czynne Muzeum Wielkopolskie i Prehistoryczne, oprócz tego istnieje między innymi Muzeum Diecezjalny. Przy Muzeum Wielkopolskim założono Państwową Pracownię Konserwatorską Malarską i Rzeźbiarską. Wojewódzki konserwator mgr Kępiński dokonał doniosłych odkryć przy restaurowaniu Katedry Poznańskiej.

Wojewódzka Rada Kultury i Sztuki zostanie w najbliższych dniach zorganizowana, jako instytucja gromadząca fundusze na planowe popieranie twórczości artystycznej.

O ile zadaniem Wojewódzkiego Wydziału Kultury i Sztuki jest na terenie m. Poznania popieranie zawodowych placówek życia artystycznego, o tyle obowiązkiem powiatowych i miejskich referentów kultury i sztuki jest przede wszystkim krzewienie amatorskich przejawów kultury artystycznej. Na ogromnym obszarze Województwa Poznańsk. łącznie z Ziemią Lubuską w 42 powiatach i 3 miastach wydzielonych łącznie należąco 80% etatów referentów kultury i sztuki, przyczyną tego faktu jest brak fachowców i trudności materialne. Z całym obszarem Województwa najżywszy kontakt utrzymuje wydział przez swoje referaty, szczególnie przez swoje referaty kultury ludowej, oddział muzeów i zabytków oraz przez referat teatrny. W tej chwili w Międzyzeczcu, Gorzowie, Zielonej Górze i Lagowie istnieją muzea regionalne; inne organizują się w Kaliszu i Lesznie.

Zamiarem wydziału jest w najbliższej przyszłości: zorganizowanie — w związku z projektowanym przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, Zjazdem Naczelników Wydziałów — Festiwalu sztuki w Poznaniu. Festiwal i Zjazd mają się odbyć według projektu wydziału w okresie trwa-

nia przygotowywanego — na wiosnę przyszłego roku — otwarcia Wystawy Krajowej w Poznaniu. Reorganizacja Wojewódzkiej Rady Kultury i Sztuki. Zdobyćce planu i wzniesienie gmachu Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu, otwarcie Domu Plastyków w jednym z zabytkowych gmachów na Słarum Rynku, oraz otwarcie polskiego pawilonu sztuk plastycznych na wspomnianej Wystawie Krajowej, budowa Domu Kultury na Głównej i otwarcie Centralnej Kawiarni Artystycznej.

Na prowincji wojew. poznańskiego zaś — ma na celu Wydział Kultury i Sztuki:

Obok działających już pod opieką wydziału wielkopolskich teatrów prowincjonalnych w Gorzowie, Gnieźnie i przygotowywanego do otwarcia teatru w Kaliszu — uruchomić teatr w Zielonej Górze i w ten sposób pokryć województwo siecią teatrów półamatorskich pod fachowym kierownictwem artystycznym i administracyjnym. Rozszerzyć akcję zakładania powiatowych towarzystw kulturalno-artystycznych. Zorganizować współdziałanie środowiska poznańskiego z prowincją wielkopolską w postaci uświetnienia wyjazdów artystów miejskich w teren.

Jesteśmy przekonani, że pozytywny bilans naszego życia kulturalnego w trudnych warunkach pierwszego roku powojennego będzie oszczędnością do wyprowadzenia całokształtu życia na tory prawdziwego rozkwitu, by obok zaspokojenia potrzeb gospodarczych — mogliśmy oderwać się od szarych trosk życia codziennego w stronę prawdziwego piękna sztuki i kultury umysłowej obejmującej jak najszersze kręgi społeczeństwa

Spółdzielczość wchodzi na arenę spraw światowych

(Sep) Okres powojenny pobudził nie tylko w Polsce ale i w innych krajach rozwój spółdzielczości, która wkraczała na teren międzynarodowy. Powiązanie ruchu spółdzielczego różnych krajów, datuje się od lat wielu. Dotychczasowe kongresy spółdzielcze ograniczały się do zagadnień, które nie odbijały się efektywnie na zjawiskach życia międzynarodowego.

Zakończony ostatnio 16-ty kongres w Zurychu zdaje się rozpoczynać nowy okres dziejów spółdzielczości świadczą o tym jednokrotnie przyjęta rezolucja, stwierdzająca, że pod rządami gen. France w Hiszpanii związki spółdzielcze zostały pozbawione możliwości pracy. Rezolucja wyraża wszystkie narodowe i międzynarodowe związki spółdzielcze do akcji o odbudowę ruchu spółdzielczego w Hiszpanii.

Tak samo wykracza poza dotychczasowe ramy rezolucja, domagająca się udziału spółdzielców w usuwaniu wpływów reakcji, następnie — poparcie projektu utworzenia międzynarodowej organizacji bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych i ściślejszej współpracy Międzynarodowego Związku Spółdzielczego ze Światową Federacją Związków Zawodowych.

Znamienna była rezolucja, zgłoszona przez przedstawiciela Szwecji Gernego, którą kongres uchwalił. W rezolucji tej Kongres Spółdzielczy uważa za niezdany warunek utrwalenia pokoju na świecie i postępowania odbudowy — maksymalny wzrost produkcji i handlu międzynarodowego, zwiększenie wolności i bezpieczeństwa przy wymianie przez stabilizację waluty i właściwą politykę fiskalną i finansową.

Kongres wyraża przeświadczenie, że nacjonalizm gospodarczy powinien ulec ograniczeniu po-

dobnie, jak to miało miejsce z nacjonalizmem politycznym — a to przez zastosowanie zasady spółdzielczej: niepracowania dla zysku w handlu międzynarodowym. W dalszym ciągu rezolucji kongres przyjmuje z zadoleniem do wiadomości projekt utworzenia międzynarodowego przedsiębiorstwa spółdzielczego w dziedzinie eksplatacji ropy oraz stwierdza, że nadeszła stosowna chwila do założenia przedsiębiorstw przemysłowych i rolnych na zasadach roczdzielczych, które powinny rozwijać działalność w zakresie międzynarodowym. W końcu kongres wyraża współdziałanie na całym świecie, by poparty usiłowania Organizacji Narodów Zjednoczonych w znieleniu przeszkód do współpracy gospodarczej między narodami oraz podniesienia stopy życiowej na całym świecie przez nawiązanie współpracy z Międzynarodową Ligą Spółdzielczą.

Międzynarodowy ruch spółdzielczy wkracza zdecydowanie w dziedzinę ogólnych spraw światowych. A w nich nie da się utrzymać dwutorowości: jawnej politycznej i skrytej akcji różnorodnej maffi gospodarczych. Szkołowa działalność wielkiego kapitału musi napotkać przeciwdziałanie organizacji gospodarczych również wykraczających poza ramy jednego kraju. Światowa Federacja Związków Zawodowych — jako organizacja gospodarcza w ściślejszej współpracy najszybciej może poprawiać świat do odrodzenia.

Nie jest to sprawa łatwa: bastiony międzynarodowego kapitału są jeszcze bardzo silne i jeszcze wielu polityków jest na jego żołdzie. W miarę jednak jak w każdym kraju wzmagać się będzie kom spółdzielczości, zbliżać się będziemy do „pełnej demokracji” — politycznej i gospodarczej w życiu międzynarodowym.

KRONIKA POZNAŃSKA

Wielki dzień parafii Lubońskiej

Wtorek, dnia 29 października 1946 r.
Narcyza — Lubogasta
Słońce wschodzi godz. 6.43; zachodzi godz. 16.30
Księżyc wschodzi godz. 11.25; zachodzi godz. 18.47

Sroda, dnia 30 października 1946 r.
Alfonsa — Sadosława
Słońce wschodzi godz. 6.45; zachodzi godz. 16.28
Księżyc wschodzi godz. 12.23; zachodzi godz. 19.30

Odczyt d-ra B. Warpechowskiego

Uwzględniając życzenia swoich członków, „Czytelnik” postanowił zorganizować w ramach „Wykładów Środowiskowych” cykl odczytów w zakresie medycyny. Pierwszym wykładcą będzie znany na łubejszym terenie neurolog, b. asystent U. P. dr B. Warpechowski, który już w najbliższą środę, dnia 30. bm. będzie mówił na temat: „Choroby nerwowe wieku dziecięcego”. Odczyt odbędzie się o godz. 19-tej w sali „Domu Pocztownia”, al. Marcinkowskiego 20, II p. Pr. Przy zakupie biletów członkom „Czytelnika” i studiującej młodzieży udziela się 50% zniżki.

Udział Kół Zw. b. Więźniów Polit. w uroczystości 1-go listopada

Zarząd Koła Związku b. Więźniów Politycznych zaprasza wszystkich członków, wdowy i sieroty po byłych więźniach politycznych do gremialnego udziału w uroczystości w dniu 1 listopada br. ku czci męczenników i pomordowanych na Forcie VII.

Zbiórka dla członków Związku odbędzie się przed udaniem się na ogólną zbiórkę, o godz. 8-mej na dziedzińcu Domu Pocztownia, przy al. Marcinkowskiego 20.

Również i delegacja Związku b. Więźniów Politycznych z prowincji, chcąc wziąć udział w uroczystości winny przybyć na wyznaczone miejsce zbiórki, przy al. Marcinkowskiego.

(m) Luboń przeżywał ostatnią niecodzienną uroczystość, która na długo wryje się w pamięć wszystkich jego mieszkańców. Fakt otwarcia nowo, własnymi siłami odbudowanego kościoła, był bowiem dla tu, parafii wydarzeniem nader ważnym, a dla reszty społeczeństwa wyraźnym dowodem, jak wiele zdziałać można przez solidarną współpracę i ofiarność.

Kościół w Luboniu spalony został przez Niemców w przeddzień ucieczki, 25 lutego 1945 r. Parafianie, nie zniechęceni katastrofalnym stanem gmachu, z którego pozostały jedynie mury, przystąpili natychmiast do jego odbudowy. W międzyczasie nabożeństwa odprawiali się w tymczasowej kaplicy, urządzonej w Domu Parafialnym. Przez ofiarowanie bezpłatnej pracy, mate-

riatu budowlanego, furmanek, oraz składek pieniężnych — parafianie sami dopomogli do wydzignięcia z gruzów swej świątyni. Znaczące fundusze uzyskano drogą urzędowania went i innych imprez publicznych, tak że ogólny dochód, po doliczeniu subwencji z Kurii Arcybiskupiej i Województwa, osiągnął sumę przeszło 1.141 tyś. złotych.

Zbrane pieniądze przeznaczono na odbudowę kościoła, która pod sprężystym kierownictwem proboszcza ks. Nogala ukończona została pomysłnie w krótkim stosunkowo czasie. Ukoronowaniem prac i trudów, włożonych w dzieło odbudowy była uroczystość poświęcenia odnowionej świątyni. Z upoważnienia Arcybiskupa Poznańskiego kościół poświęcił jego dotychczasowo-

proboszcz ks. Nogala, odprawiając pierwszą uroczystą Mszę św. w ub. niedzielę o godz. 7.30. Kazanie okolicznościowo wygłosił ks. Finke z Poznania. Sumę odpraw o godz. 10.30 ks. prob. Tomaszewski z Zabkowicem.

W obrzędach poświęcenia uczestniczyły tłumy parafian, przedstawiciele władz państwowych, zarządy miejscowych fabryk, organizacje społeczne i kościelne.

Po nabożeństwie popołudniowym odbyła się w sali Domu Parafialnego uroczysta akademii, którą zagał członek Rady Parafialnej p. Skrzypczak. Szczegółowo sprawozdanie z przebiegu akcji odbudowy złożył członek Rady p. Pawlenty, podkreślając wyjątkowe zasługi duszpasterza parafii. Do zabranych licznymi parafian przemówił w końcu ks. prob. Nogala, składając w imieniu ks. Arcybiskupa i własnym gorące podziękowanie wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do odbudowy lubońskiej świątyni.

Resztę programu akademii wypełniły recytacje i śpiewy w wykonaniu dzieci miejscowego przedszkola, Krucjaty Eucharystycznej, Kat. Stow. Młodzieży Męskiej i Żeńskiej oraz Chóru Parafialnego.

Zaległe świadczenia rzeczowe muszą być zdane

(k) W dniu 26. bm. odbyła się w Białej Sali Urzędu Wojewódzkiego odprawa, kierowników Powiatowych Referatów Świadczeń Rzeczowych, na której przedstawiany został przez referentów stan akcji świadczeń rzeczowych po dzień 25 bm. Jak wynikało ze sprawozdań i przeprowadzonej dyskusji, akcja ta nie przyniosła dotąd spodziewanych wyników. Brak zrozumienia a rolników oraz brak należytego uświadomienia hamują rozwój akcji. Są i inne przeszkody w terenie, lecz środki, które mają być obecnie zastosowane, dadzą niewątpliwie lepsze rezultaty, tym bardziej, że do akcji tej wciągnięty zostanie czynnik społeczno-polityczny.

Ważność przeprowadzenia akcji świadczeń rzeczowych, podkreślił w czasie konferencji dyr. dypl. Sadowski.

Zbranie reszty zaległych świadczeń konieczne jest w pierwszym rzędzie do zaopatrzenia w ziemiaki i zboże mas pracujących zatrudnionych w przemyśle, hutnictwie i w kopalniach Górnego Śląska.

Obecnie stan zaległości jest jeszcze dość znaczny i wynosi 29.770 ton zboża i ponad 33 tys. ton ziemiaków. Produkty te muszą być w terminie zdane. Pomocy udzieli i brakujących środków transportowych dostarczy wojsko i spółdzielczość.

Należy się spodziewać, że praca referentów powiatowych przy wydajnej współpracy społeczeństwa i partii politycznych, przyniesie spodziewane rezultaty.

Usprawnienie służby pocztowo-telegraficznej

(lk) Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Poznaniu, dążąc do usprawnienia ruchu pocztowo-telekomunikacyjnego, uruchomiła w ubiegłym kwartale na terenie Ziemi Lubuskiej dalsze 2 agencje poczt.-tel. oraz 1 agencję i 5 pośrednictw na pozostałym obszarze województwa poznańskiego. W tym okresie zlikwidowano 1 agencję na Ziemi Lubuskiej oraz 1 pośrednictwo tel. na pozostałym terenie. Dyrekcja posiada obecnie na całym terenie 642 placówki, w tym na Ziemi Lubuskiej 135 jednostek i zatrudnia ogółem 8.033 pracowników.

W dziedzinie komunikacji pocztowej zaprowadzono 13 nowych ambulansów, 8 konwojów pocztowych, 1 konwoj kolejowy oraz 2 konwoje autobusowe. Liczba skrzynek pocztowych na terenie całego okręgu wzrosła do 4.800.

W dziale techniki uruchomiono w ostatnim kwartale 57 obwodów międzymiejstowych. Zain-

stalowano 635 aparatów telefonicznych MB, 1413 automatycznych, 16 łącznic miejskich MB o pojemności 477 numerów, a poza tym rozbudowane zostały dotychczasowe centrale automatyczne o dalsze 1970 numerów. Liczba czynnych aparatów na sieci ryczałtowej wzrosła do 10.943, a na sieci licznikowej do 10.960. Ogólna ilość abonentów telefonicznych w okręgu wynosi obecnie 13.522. Wzrost liczby abonentów i aparatów tłumaczy się rozbudową sieci telefonicznej.

W dziale telegraficznym Dyrekcja uruchomiła połączenia telegraficzne (dalekopisowe) Rawicz—Leszno i Czarnków—Poznań. Prócz tego oddana została do użytku stacja zamkaniakowa w Poznaniu na 10 par sznurów dla 100 obwodów oraz stacja w Gorzowie na 20 zamkaniaków uniwersalnych. Celem podniesienia słyszalności rozmów przeprowadzanych ze Szczecinem via Poznań, zainstalowane zostały przejściowo zamkaniaki polowe w Gorzowie.

Blacharze, instalatorzy i ogrzewnicy skupiają się pod nowym sztandarem

(m) Wobec konieczności jak najrychlejszej odbudowy zniszczonych mieszkań, rola rzemiosła poznańskiego nabiera dzisiaj specjalnego znaczenia. Szczególnie szerokie pole do popisu posiada tu grupa zawodowa, najbardziej zainteresowana budownictwem mieszkaniowym, tzn. blacharze, instalatorzy, ogrzewnicy itp. Celem skuteczniejszej obrony interesów swej grupy rzemieślnicy wymienionych branż zrzeszyli się w jednym wspólnym cechu z siedzibą w Poznaniu. Cech posiada już 25-letnią tradycję organizacyjną (założono go w r. 1918) i wykazuje wzrastającą aktywność na wszystkich odcinkach jego działalności. W r. 1933 zorganizowano w Poznaniu Cechowy Warsztat Szkolny, a pierwszy ogólnopolski zjazd blacharzy i instalatorów odbył się w 1936 r.

Po wojnie, która zadala cechowi nie małe straty, reaktywowano jego działalność 24 marca 1946 r. Pod przewodnictwem przewodniczącego cechu p. W. Kowalskiego, blacharze i instalatorzy rozwijają swe życie organizacyjne w coraz szybszym tempie.

Ważnym wydarzeniem w życiu cechu było poświęcenie sztandaru cechowego w ub. niedzielę. (Dawniejszy sztandar zaginął w czasie wojny). Sztandar ufundowany drogą składek wyhaftowały SS. Elżbietanki z parafii farniej. W tejże te parafii dokonano jego poświęcenia ks. prob. Jany, po arcybiskupie Dymka.

Z kościoła członkowie cechu udali się zwrócić oświadczenie do sali Miejsk. Zakł. Siły, Świata i Wody, gdzie po wspólnej fotografii, odbyła się okolicznościowa akademii. Zagał ją witał i życzenia zgrupowanych gości i bractwa starszy cechu p. Kowalski, zakreślając w kilku słowach ważne zadania rzemiosła polskiego a w szczególności cechu Blacharzy i Instalatorów. Zaświadczył o tym na wieść rzemieślniczej zakończył ewe przemówienie okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej Polskiej. Referat, omawiający 25-letnią działalność cechu wygłosił zastępca sekretarza p. Nowakowski. Na temat oświaty zawodowej rzemieślników i konieczności doszkolenia członków cechu mówił p. Ober, asystent instruktor Warsztatu Szkolnego w Poznaniu.

Po uroczystym przekazaniu sztandaru poczynił sztandarowemu, obecni na sali goście złożyli kierownictwu cechu życzenia dalszej owocnej pracy dla dobra miasta i kraju. Głos zabierali:

delegat Ministerstwa Przemysłu p. Zabędzki, prezes Izby Rzemieślniczej p. Sobczak, przedstawiciel Wydz. Przemysłowego p. Skrzypski, b. prezes Izby Rzem. p. Zakrzewski, delegaci bractw cechów ze Szczecina, Bydgoszczy, Leszna, Katowic, przedstawiciele Zakł. Siły, Świata i Wody oraz prasy poznańskiej.

Z życia Stronnictwa Pracy

W dniu 22 bież. mies. odbyła się w świetlicy Stronnictwa Pracy w Poznaniu odprawa meźów zaufania zespołu kolejowego. Odprawę przeprowadził prezes Grodzki w obecności posła mgr Urbanińskiego.

Referat zasadniczy wygłosił poseł Urbaniński wskazując na konieczność uaktywnienia ruchu politycznego na terenie kolejowym.

Celem zorganizowania ogólnego zebrania kolejarzy powołano Tymczasowy Zarząd z kol. Budniakiem na czele. Zebranie to odbędzie się w najbliższym czasie z udziałem delegata Zarządu Głównego.

Trwają prace nad ustaleniem szkód wojennych

(lk) Według informacji Inspektoratu Szkód Wojennych, w ostatnich trzech miesiącach podana kontroli i rozprawdzono do poszczególnych referatów szkód wojennych na terenie woj. poznańskiego 33.635 kwestionariuszy dot. rejestracji szkód na globalną sumę odszkodowań 1.499.500.000 zł przedwojennych oraz łączną sumę rent 555.650 zł.

Akcja rejestracji szkód trwa nadal w etosunku do ludności zgłaszającej się w ramach akcji osiedleńczo-repatriacyjnej.

Ukończone zostały ostatecznie prace nad ukonstytuowaniem się specjalnych komisji szacunkowych powiatowych i wojewódzkich, których zadaniem będzie weryfikowanie wniosków rejestracyjnych strat wojennych, na razie tylko w dziedzinie szkód profesjonalnych przez rzemiosło. Termin rozpoczęcia prac w tych komisjach dla całego kraju ustali Biuro Odszkodowań Wojennych przy Prezydium Rady Ministrów.

Celem ustalenia odszkodowań wojennych dla Polski, Woj. Inspektorat Szkód wojennych opracowuje obecnie dla Biura Odszkodowań Wojennych przy Prez. Rady Min. końcowy materiał statystyczny dotyczący strat wojennych wszystkich zgłoszonych szkód w skali powiatowej i wojewódzkiej według stanu na dzień 1. 9. 1946 r. strat poniesionych przez cudzoziemców i strat wyrządzonych w Polsce przez wrogię armie.

„Zelazne dźwury” szpitali poznańskich
W okresie od 29 października do 4 listopada br. „zelazne dźwury” pełnią: 29 bm. — szp. Miejski i szp. Przemienienia Pańskiego; 30 bm. szp. SS. Elżbietanki i klinika Ortopedyczna przy ul. Gąsiorowskiej; 31 bm. — szp. P. C. K. i szp. Przemienienia Pańskiego; 1 listopada br. — szp. P. C. K. i szp. Przemienienia Pańskiego; 2 listopada — szp. SS. Elżbietanki i Klinika Ortopedyczna przy ul. Gąsiorowskiej; 3 listopada — Szpital Miejski i szp. P. C. K.; 4 listopada — szp. Przemienienia Pańskiego i szp. SS. Elżbietanki.

Uspienienie

W dodatku niedzielny „Świat” uległo zniekształceniu kilka wierszy w objaśnieniu do „sylabówki” w dziale „Gimnastyka Umysłowa”. Odnosne wiersze winny brzmieć: pozostaw 15. rodźnia dźmgnij; 28. dżugotrwały sen; 29. innejż wgnik.

KOMUNIKATY

Komenda Chorągwi Harcerzy w Poznaniu podaje do wiadomości, że dnia 3 listopada br. o godzinie 9-tej zostanie odprawiona w Farze poznańskiej uroczysta żałobna msza św. ku czci poległych i zmarłych harcerzy.

Zarząd Główny Związku Dąbrowszczyków zwraca się do wszystkich uczestników Walk o wolność Hiszpanii w latach 1936—39, oraz matek, siostr i wdów po poległych Dąbrowszczykach, a zamieszkających w województwie poznańskim, ażeby zgłosiły swoje miejsce zamieszkania na adres: Poznań, ul. Dąbrowskiego 83/85. Komitet PPR dla Dąbrowszczyków.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej Oddział Poznań-Fara, zwołuje zebranie seniorów 22-29 bm. o godz. 20-27 przy ul. Gołębiej w ognisku Koła Ministrantów.

W zbiorce publicznej na budowę przedszkola przy parafii Matki Boskiej Bolesnej w dniach od 12. 8. do 21. 8. zebrano przedmiotów do loterii fantowej wartości 10.000 zł oraz 14.825 zł w gotówce. Wszystkim ofiarodawcom składa Komitet „serdeczne Bóg zapłać”.

Poznański Okręg „Caritas” dziękuje Cechów, Szewców i Cholewkarzy w Poznaniu za 3.275 zł zebranych na zebraniu w dniu 7. bm. na pomoc dzieciom oraz innym ofiarodawcom, którzy wpłacili razem 124.961 zł. Kwesta w „Tygodniu Miłośniczej” przyniosła na terenie m. Poznania 73.968 złotych.

Program audycji radiowych na środę, 30 bm.

6.00 Pieśń ranna; 6.05 Dziennik poranny; 6.25 Gimnastyka poranna; 6.35 Koncert Orkiestry Symfonicznej Poznańskiej; 6.57 Sygnał czasu; 7.00 Audycja poranna z Krakowa; 7.55 Muzyka poranna; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.30 Rady praktyczne dla słuchaczy; 8.40 Wokalne zespoły operowe (płyty); 11.20 Koncert żywe; 11.50 Przegląd prasy wielkopolskiej; 11.57 Sygnał czasu; 12.05 Dziennik południowy; 12.35 Uroczystości w wyk. Henryka Eich-Wielopolskiego; 12.55 „5 minut pojeźdź”; 13.00 „Na Złemach Odsydzaków”; 13.15 Z życia narodów słowiańskich; 13.25 Koncert rozrywkowy; 14.00 Audycja słowno-muzyczna dla dzieci; 14.15 „A my na nią jak na pana”; 14.20 „Jany” Poznańskiej; 14.30 Koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Z. Z. K. pod dyr. Bronisława Ciupkińskiego; 14.40 Rezerwa; 14.50 Urocy Grzegorz i Albeniza wyk. Zofia Mieczysława-Robinska (fortepian); 15.10 Arie operowe wykona Józef Prządło (tenor). Akompaniują Janusz Kowalski; 15.20 Wiadomości bieżące; 15.35 Nadprogram; 15.40 Notowania Giełdy Zbożowo-Towarowej; 15.50 „10 minut pojeźdź” — wiersze Eugeniusza Morawskiego; 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.30 Audycja słowno-muzyczna w oprac. Mieczysława Drobnego; 16.35 „Portret pisarza: Władysław Sebelia” w oprac. Mariana Piechala; 17.10 Koncert Malej Orkiestry P. B. z udziałem Marii Namysłowskiej (śpiew); 17.50 Odbudowywanie Warszawy; 18.00 Audycja wojskowa; 18.10 Raporty dźwiękowe; 18.25 Wiadomości sportowe; 18.30 Muzyka; 19.00 Nauka przy głośniku; 19.30 Audycja chopinowska w wykonaniu Zofii Namysłowskiej; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.30 Pieśni Cecile Chaminade w wyk. Ogi Łady (fortepian); 20.45 Słuchowisko pt. „Joanna Błaga”; 21.10 Zespoły wokalne; 21.45 Kwadrans próżny; 22.00 Koncert rozrywkowy; 22.20 Wiadomości z Ziemi; 22.30 Audycja; 22.35 Utwory kompozytorów węgierskich wykona Gertruda Konatkowska; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.20 Program dzień następnny; 23.30 Tańce (płyty); 24.00 Zakończenie programu.

Teatry i kina

Wtorek, 29 października 1946

Teatr Wielki: dziś — godz. 19-te — „Zemsta Nietoperza”; jutro godz. 19-te — „Hrabina”.
Teatr Poleski: dziś 1 jutro, godz. 19-te — „Małżonek albo imię”.
Teatr Nowy: dziś, godz. 19-te — „Wesele Figara” (premiera); jutro, godz. 19-te „Wesele Figara”.
Teatr „Komedia Muzyczna”: dziś i jutro, godz. 19-te — „Królowa Przemysłowa”.
Teatr „Aktora i Lalki” (św. Marcin 8).
Teatr Aktora: dziś i jutro, godz. 19-te — „Kopciuszka”.
Teatr Lalki: dziś i jutro, godz. 19-te — „Szewczyk Działek”.
Teatr „Kochaj tylko mnie”; Baltyk — „Pietro wyżej”; Muza — „Manewry miłosne”; Rialto — „Uwodźciele”; Warta — „Szyrmiet-Cha”; „Oświata” TUR — godz. 11-te — Zwięzta stępowa Afryki”.

W kinach poznańskich:

Apollo — „Kochaj tylko mnie”; Baltyk — „Pietro wyżej”; Muza — „Manewry miłosne”; Rialto — „Uwodźciele”; Warta — „Szyrmiet-Cha”; „Oświata” TUR — godz. 11-te — Zwięzta stępowa Afryki”.

Początek seansów we wszystkich kinach o godz. 16-tej, 18-tej i 20-tej. w niedzielę i święta o godz. 14-tej.

Dziś w Operze operetka Straussa „Zemsta Nietoperza”

Wtorkowe przedstawienie przynosi operetkę Straussa „Zemsta Nietoperza”, p. pp. Działczyńska, Warda, Kostalówna, Brakiewicz, Horskim, Wojnickim, Marjańskim, Szpingerem w głównych partiach. Dyryguje Edwin Kowalski. Na zagraniu w śróde „Hrabina” Montuski z pp. Dudzic-Latoszewska, Kostalówna, Sulkowski, Urbanowiczem, Szpingerem i Wojnickim pod batutą dyr. dr. Z. Latoszewskiego, „Cavaleria rusticana” w wykonaniu repertuaru. Warszaty, dwie ulubione opery wejdą niebawem na afisz Teatru Wielkiego. Codziennie odbywają się pełne próby do tytułowej nowości repertuaru. Warszaty teatralne przygotowują nową wystawę dekoracyjno-kostiumową.

Komedia „Majątek albo imię” schodzi z repertuaru Teatru Polskiego

Komedia obywatelowa Józefa Korzeniowskiego „Majątek albo imię”. Pomysłowa reżyseria, przepiękna, stylowa oprawa dekoracyjna i kostiumowa, wreszcie koncertowa gra artystyczna bez wyjątku wykonawców, zapewniły sukces taki sukces, że zejdzie ona z afisza niebawem jedynie z konieczności wypełnienia zapowiedzianego, i tak ilościowo bardzo skromnego repertuaru.

Dziś premiera w Teatrze Nowym

Dziś, we wtorek, o godz. 13-tej odbędzie się premiera znakomitej komedii Beaumarchais „Wesele Figara”, która jest prawdziwym arcydziełem komizmu literatury. Świetna ta sztuka otrzymała w Teatrze Nowym bogatą wystawę kostiumową i dekoracyjną, przygotowaną przez Z. Szpingera. Reżyserował „Wesele Figara” gościnnie, jeden z najlepszych polskich reżyserów, Karol Borowski. Opracowanie muzyczne sztuki Wiktor Buchwald. Premiera ta, będąca zarazem inauguracją sezonu 1946/7, zapowiada się bardzo atrakcyjnie i będzie prawdziwym przeżyciem artystycznym dla kulturalnego Poznania.

Inauguracja nowego sezonu koncertów symfonicznych

Wznowienie tradycji koncertów symfonicznych w Poznaniu wczorajszym koncertem w Auli Uniwersyteckiej pod batutą dyrektora Opery Poznańskiej dra Zygmunta Latoszewskiego społało się z entuzjastycznym przyjęciem. Liczne zebranie przez gorąco klaskawiało wszystkich wykonawców. Na ciekawy program I. koncertu Symfonicznego, w którym wziął udział znakomity pianista Raoul Koczalski w własnym koncercie fortepianowym nr IV op. 130 i powiększony znacznie zespół orkiestralny — złożyły się dzieła polskich kompozytorów: „Stanisław i Anna Oświecimowicz” — M. Karłowicza, Tańce weselne z baletu „Pieśń o ziemi” — R. Palestra i „Uwertura” — Szalowskiego.

Do szczegółowej oceny koncertu powróćmy wkrótce osobno. (s)

Uwaga prenumeratorky!

Chcąc otrzymywać „Głos Wielkopolski” regularnie i na zamówiony okres, należy a) dokonywać wpłat najdalej do 25 każdego miesiąca, b) zamawiać przez pocztę do 15 każdego miesiąca, c) pisać na przekazach wyraźnie nazwisko i adres, oraz d) wpłacać pełną należność. Wpłaty poczynnych należy dokonywać na adres „Czytelnik” — Kolportaż, Poznań, ulica Bukowska 3, lub Daszyńskiego 48. Konto P. K. O.: V — 4400.

SPORT

H. C. P. — Pafawag (Wrocław) 3:1 (1:0)

Zakończenie sezonu kolarskiego

Na zakończenie sezonu kolarskiego zorganizował K. S. Stomil dwa biegi szosowe na dystansie 50 km dla licencji 25 km dla kartowiczów. W biegu dla licencji zwyciężył Ritter (1.34,10), 2. Kaczmarek, 3. Frackowiak — wszyscy z KKS-u Poznań.

W biegu dla kartowiczów zwyciężył Wolniak 1.00,2 (Bielarnia), 2. Wydarkiewicz (Stomil), 3. Ignaszczak (KKS).

Start Polaków na międzynarodowych wojskowych zawodach lekkoatlet. w Duesseldorfie

W Duesseldorfie odbyły się międzynarodowe wojskowe zawody lekkoatletyczne. W zawodach tych startowali m. in.: także Polacy; w biegu 400 m — Kolażkowski zajął 5-te miejsce z czasem 50,8 sek. Jankowiak zajął pierwsze miejsce w rzucie kulą z wynikiem 13,61 m. Kowalski wygrał w rzucie dyskiem z wynikiem 40,48 m. Jankowiak zdobył drugie miejsce z wynikiem 36,97 metrów.

Sokoł amerykańscy — sokołom polskim

Naczelne Przewodnictwo Związku Sokolstwa Polskiego w Krakowie otrzymało od Związku Sokolów Polskich w U. S. A. telegram następującej treści:

„Urządowani wiadomościami o rozpoczęciu przez Was działalności, wysyłamy Wam przez UNRRÉ 10 żywych koni na odbudowę waszej siedziby w Warszawie”.

Jak się dowiadujemy, konie zostaną sprzedane a pieniądze, uzyskane z ich sprzedaży, przeznaczą się na odbudowę ćwiczeń sokolich w Warszawie.

Z okazji jubileuszu — stulecia istnienia zakładów H. Cegielski — odbyło się w dniu wczorajszym na boisku Warty spotkanie piłkarskie między drużynami: Robotniczy Klub Sportowy „Pafawag” (Wrocław) — K. S. H. Cegielski (Poznań). Spotkanie zakończyło się po ciekawej i żywo prowadzonej grze zwycięstwem gospodarzy w stosunku 3:1 (1:0).

Drużyna gości z Państwowej Fabryki Wagonów z Wrocławia zaprezentowała się jako zespół bojowy i silny kondycyjnie, jednakże brak im jeszcze opanowania technicznego oraz dobrych strzelców w ataku. Jedyną bramką H. C. P. grała jak zwykle dobrze — szczególnie Niemir, który był motorem wszystkich akcji napadu.

W pierwszej połowie gry wyraźną przewagę ma H. C. P., lecz nie potrafi jej uwidocznić cyfrowo. Jedyną bramką jaka padła ze strzału Rzyckiego nie odzwierciedla właściwego stosunku сил.

Po przerwie drużyna Cegielskiego zmocniona Naroznym zdobywa przy stałej przewadze dwa dalsze punkty ze strzałów Niemira i Naroznego. Honorowy punkt dla gości uzyskał Póihotek z rzutu karnego za rękę obrońcy na polu karnym H. C. P.

Na marginesie wczorajszego spotkania należy zauważyć, że zawody rozpoczęły się z 40-minutowym opóźnieniem, niestety, z winy organizatorów. Zawody prowadził p. Tomaczak. Widzów 2000.

Nowe władze Poznańskiego O. Z. P. R.

Roczne Walne Zebranie Poznańskiego O.Z.P.R., odbyło w sobotę w sali „Domu Poczta” zgromadziło delegatów wszystkich niemal Klubów. Zebranie w drugim terminie zajął prezes — Sob. Paczkowski („Lechia”). Do Prezydium Walnego Zebrania powołano: L. Tuszewskiego („Warta”) — jako przewodniczącego, oraz Fl. Grzechowiaka (K. K. S.) Poznań — w charakterze sekretarza.

Jak wykazało sprawozdanie, ustępujący zarząd pracował b. sprężysto i z pełnym poświęceniem, o czym świadczy wysoki poziom sportowy okręgu.

Na 6 tytułów mistrzowskich, drużyny okręgu poznańskiego zdobyły 3 mistrzostwa Polski — „Warta” w piłce siatkowej żeńskiej, oraz K. K. S. (Poznań) w piłce koszykowej męskiej i szczytowiarniaku.

Za zdobycie mistrzostwa okręgu otrzymały dyplomy: K. K. S. (Poznań), „Warta”, K. K. S. (Gniezno) i „Spotem” (Poznań).

Nowy Zarząd P. O. Z. P. R. ukonstytuował się następująco: prezes — Sob. Paczkowski („Lechia”), pierwszy wiceprezes i przewodniczący W. G. i D. — Zenon Staszak („Warta”), drugi wiceprezes i przewodniczący W. S. S. — Irena Józefek („Warta”), sekretarz — St. Tomiakowa (K. K. S. Poznań), skarbnik — mgr Parczewski („Lechia”), referent prasowy — Tad. Paczkowski

(„Lechia”), członkowie W. G. i D. — inż. Cieślak (HCP), Kunicki (P. K. S.), Tadeusz Staszak („Warta”) i Wroński (K. K. S. Poznań), członkowie W. S. S. — Adamczak („Spotem”), Smoczyński (H. C. P.) i Wrześniewicz (A. Z. S.) komisja rewidująca: Leon Tuszewski („Warta”) — przewodniczący, oraz Chudziak (K. K. S. Gniezno) i Zborska (K. K. S. Jarocin).

Również wybrano delegację na Walne Zebranie P. Z. P. R., które odbędzie się w listopadzie br. w Krakowie. Delegacja wyjedzie w nast. składzie: prezes — Sob. Paczkowski („Lechia”), oraz Zdz. Kasprzak (K. K. S. Poznań) i mgr J. Kowalski („Warta”).

Na zakończenie postanowiono wystąpić z apelem do miarodajnych czynników o jak najszybsze wykonanie odbudowującej się hali ciężkiego przemysłu i udośćnienie jej dla poważniejszych imprez piłki ręcznej.

Delegaci Wydziału Sportowego

(kt) Na najbliższe zawody bokserkie o drużynowe mistrzostwo okręgu mianowani zostali delegatami Wydziału Sportowego na dzień 31 bm. na mecz Zjednoczeni — Stella p. Misiorny, w dniu 2. 11. br. Cegielski — Warta II red. Tomsza, w dniu 3. 11. br. Stella — KKS p. Misiorny, w dniu 3. 11. br. Zjednoczeni Bielarnia mgr Olszański.

Dnia 25 października 1946 zmarła, opatrzona Sakramentami św.,

TEODORA (Dora) MUKUŁOWSKA
artystka-malarka

urodzona 25 września 1880, córka poła dra Leona Mukułowskiego, członek Zw. Polskich Artystów-Plastyków Okręgu Poznańskiego

Zmarła została odznaczona srebrnym medalem na Salonie Paryskim, Krzyżem za walkę o szkołę polską, Medalem Niepodległości i Srebrnym Krzyżem Zasługi

Msza św. żałobna zostanie odprawiona dziś we wtorek, 29 bm., o godz. 9.45 w kościele św. Krzyża na Górczynie, pogrzeb tego samego dnia o godz. 10.45 z kaplicy na cmentarzu na Górczynie

Związek Polskich Artystów Plastyków
Okręgu Poznańskiego

19-594

W środę 30 bm. o godz. 10 odprawione zostanie w kościele żarnym naboż. żałobne za spokój duszy śp.

Edmunda Piotrowskiego

kupca, sodał. marian. z W. Garbar 5, zmarłego 22. 7. 1945 r. w Poznaniu 39322

Dnia 26 października 1946 r. zasnął w Bogu kilkakrotnie opatrzona Sakramentami św. moja ukochana córka, nasza droga siostra, szwagierka i ciocia śp.

Joanna Andrzejewska

przeżywszy lat 39.

Pogrzeb odbędzie się w środę 30 bm. o godz. 10.45 z kaplicy cmentarnej na Dębcu.

Strapiona matka i rodzina

Poznań, Mostowa 16 m. 8 dawniej Rataje 39475

W drugą bolesną rocznicę śmierci śp.

Józefa Czarczyńskiego

odprawiona zostanie msza św. w środę dnia 30 paźdz. br. o godz. 8 w kościele Pana Jezusa przy Starym Rynku, o czym zawiadaliśmy w głębokim smutku z córkami, synem i nieciami 39638

KUPIJĘ ZŁOTA BIŻUTERIĘ
Srebro — zegarki — budziki
i ZEGARY KOMINKOWE

FA WITOLD STAJEWSKI — Poznań
ul. Półwiejska 9b 39324

W związku z dochodzeniem Nr Da. Spec. 568/46 przeciwko Gerretowi Korsemannowi, urodz. 8. VI. 1895 r., który w latach 1939—1940 pełnił czynności generała policji w Lublinie i Poznaniu, Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Lublinie wzywa wszystkie osoby, mające wiadomości o przestępczej współpracy podejrzanego z okupantem — do zgłoszenia się w wymienionej Prokuraturze — Lublin, Krak. Przedmieście 43, pokój nr 10 — celem złożenia zeznań lub podania swoich adresów. 10-515

Dnia 26 października 1946 r. zasnął w Bogu przeżywszy lat 84 śp.

Julian Piechowski

nestor, założyciel i były prezes Zrzeszenia Kupców Branży Żelaznej w Poznaniu

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 30. 10. 1946 r. o godz. 10.30 z kaplicy cmentarza Bożego Ciała w Dębcu.

Cześć Jego pamięci!

Zrzeszenie Kupców Branży Żelaznej
w Poznaniu

39508

WYTWORNE KOSMETYKI

Solly patentowany krem do zębów i twarzy

kremy rudny szminki
masła do zębów 4 smaki

wyłączny przedstawiciel i SKŁAD KONSYGNACYJNY
D/H. Nowakowski i Ska Sp. z o. o.

Poznań, Marcinkowskiego 19. Tel. 41-62 39514

Przetarg nieograniczony

Dyrekcja Okręgu Pocht i Telegrafów w Poznaniu ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie prac asfaltowych w paczkarzni gmachu Urzędu Poczto-Telekom. Poznań 2.

Słpe kosztorysy, szczegółowe warunki, oraz potrzebne informacje otrzyma można w pokoju nr 102 w godz. od 8-mej do 10-tej codziennie.

Wypełnione kosztorysy w zalakowanych kopertach, bez nadruków firmowych, z napisem „Oferta na wykonanie prac asfaltowych w Urzędzie Poczto-Telekom. Poznań 2” należy składać do skrzynki ofert w wejściu do gmachu Dyrekcji, do dnia 4 listopada 1946 r. do godz. 10-tej. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godzinie 12-tej.

Dyrekcja Okręgu Pocht i Telegrafów zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn, bez zobowiązania poniesienia jakichkolwiek odszkodowań, prawo częściowego skorzystania z oferty i wolnego wyboru oferenta.

Dyrektor:
W. Kostro

10-510

WEŁNĘ surową

stale kupuje i zamienia na tkaniny gotowe albo na włóczki.

Placi najwyższe ceny.

Łódzka Hurtownia
Artykułów Włókienniczych

Poznań, Św. Marcina 61, tel. 35-40 39219

Kupujemy tłuszczce
zwierzęce i roślinne, stearyny, olejki, gliceryny

J. i S. Stempniewicz
POZNAŃ 2
Marszałka Focha 34 38856

Przyjmujemy klerowników sklepu spożywczego tylko siły pierwszorzędne oraz inteligentnego pracownika do pakowni sklepu włókienniczego.

Oferety z odpisami świadectw i podaniem referencji do Biura Ogłoszeń „PAR” Poznań Ratajecka 7 pod 10.925 39513

Hurtownia
w śródmieściu i pr. przyjmie współniaka z przedstawicielstwem lub zamieni lokal na sklep detaliczny

Oferety „PAR” Ratajecka 7 pod „10.785” 39016

Chmielarski
POZNAŃ
SIARBY RYNEK 48
TEL. 23-39
Dzielnica Śródmieście

38195

Poznańska Dyrekcja Odbudowy — Wydział Realizacji — ogłasza następujący przetarg nieograniczony:

Przetarg nieograniczony Nr 40
na dzień 6 listopada 1946 r. godz. 10-ta

na wykonanie robót murarskich, cieślarskich i stolarskich w lewym skrzydle gmachu Zakładu Położniczo-Ginekologicznego w Poznaniu, przy ul. Polnej nr 33.

Oferety należy składać do dnia przetargu do godz. 9-tej.

Blizszych informacji udziela się w Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy ul. Dąbrowskiego 12, pokój 415/3 w godzinach służbowych od 8-mej do 13-tej, gdzie też mogą oferty otrzymać za zwrotem kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, słpe kosztorysy oraz projekt umowy. 10-512

Poznańska Dyrekcja Odbudowy — Wydział Realizacji — ogłasza następujące przetargi nieograniczone:

Przetarg nieograniczony Nr 41
na dzień 6 listopada 1946 r. godz. 11-ta

- na remont i przebudowę piwnic gmachu Coll. Marcinkowskiego U.P. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 87,
- na remont i przebudowę parteru w gmachu wyżej podanym.

Oferety należy składać do dnia przetargu do godz. 9-tej.

Blizszych informacji udziela się w Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy ul. Dąbrowskiego 12, w pokoju 415/3 w godzinach służbowych od 8-mej do 13-tej, gdzie też mogą oferty otrzymać za zwrotem kosztów warunki przetargowe, warunki wykonania robót, słpe kosztorysy oraz projekt umowy. 10-511

Szpital św. Franciszka w Kłodzku, D. Śl., ogłasza niniejszym

Konkurs

I. na następujące stanowiska lekarzy ordynatorów w Szpitalu św. Franciszka w Kłodzku:

- Ordynatora Oddziału położniczo-ginekologicznego,
- Ordynatora Oddziału chirurgicznego.

Wymagane są następujące kwalifikacje:

- obywatelstwo polskie,
- dyplom lekarski uznany przez Państwo Polskie,
- prawo wykonywania praktyki lekarskiej na terenie Państwa Polskiego,
- dłuższa praktyka szpitalna;

II. elektrotechnika-hydraulika.

Podanie wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy składać do Dyrekcji Szpitala św. Franciszka w Kłodzku, D. Śl. Warunki do omówienia. 10-507

SZTANDARY
Chorągwie - Paramenta kościelne

polecana znana firma

JÓZEF ŁOWIŃSKI
Poznań, W. Garbary 45, tel. 39-05

Liczne uznania za pracę 36606

Reklama współdziała w odbudowie kraju

Lekarskie

Dr. med. Witold Sowiński

specjalista chorób skórnych i wenerycznych przeprowadza się na ul. 27-go Grudnia 20 i przyjmuje w godz. od 1-2 oraz od 4-6. Tel. 13-60. 38963

Wolne posady

Gospośka lub służąca przydomowa lub stała, z gotowaniem, potrzebna zaraz. Oferty: „Par”, Ratajszka 7, pod „n”. 39317

Rejonowych przedstawicieli poszukiwuję win, zapraw do wódek, olejków i soków. Biura sprzedaży „Tempo”, Kraków, Pośleska 6. 10-482

Drażetkarce, specjalistki w drażetkach — przyjmują zaraz „Gopiana” — Poznań, ul. św. Wawrzyńca nr 11. 10-487

Służące z umiejętnością gotowania (gospośki) poszukuje dzierżawca majątku przy Probowstwie Tarnowem. Podgórze p. Poznań. Autobiografia z ul. Gąsiorowska 39. 39293

Potrzebna zaraz gospośka do dwóch osób. Wiadomości Restauracja „Wojtek”, Chelmońskiego 2. 39296

Potrzebny chłopiec do pomocy w kuchni. Restauracja „Wojtek”, Chelmońskiego 2. 39299

Dojarsza-szwajarka z własnym ludzikiem do 30 krk mlecznych, przyjmie zaraz Maletka 6. Oporówko 39293

Poczta Krzemieniecowa pow. Leszno. 10-489

Fryzjerka — natychmiast potrzebna — Teatr Nowy — Dąbrowskiego 5. 39288

Potrzebna czysta sumienna dziewczyna z gotowaniem. Zgłoszenia od 14-tej. Zgłoszenia 28. 39460

Szofer do ciężarówki potrzebny zaraz. Ekspedycja Kłosa możliwie z branży ryb, potrzebna zaraz. Zgłoszenia Wielkopolska Spółdzielnia Rybacka, ul. Szkolna 11. 39456

Potrzebni sprzedawcy gazet i papierosów. Warunki dobre. Zgłoszenia kłosa „Czytelnika” Dworzec 39455

Ekspedient do sprzedaży wędlin przy ul. Kłosa 10-489. Lanterni itp. Zgłoszenia Focha 32 m. 9. godz. 10-11. 39454

Dziewczyna sumienna samodzielną pracę. Zgłoszenia 37 m. 3. godz. 7. 39442

Fryzjerski pomocnik i uczeń potrzebny. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 39437

Uczeń piekarski potrzebny. Poznań, Knapowickiego 28. 39436

Fryzjerka iśła potrzebna. Kraszewskiego 19. 39435

Stolarz, ślusarz, chłopiec do lekkich prac potrzebni. Dolina 16 (Wilda). 39433

Przyjmie czeladnika piekarskiego zaraz. Zgłoszenia Marynarska 14 m. 6. 39420

Dziewczyna do kuchni potrzebna zaraz. Kawaleria, Wierzbicze 7. 39414

Czeladnik i uczeń piekarski potrzebni. Poznań, Górnego Śródeckiego 17. 39411

Pomoc domowa do trzech osób zaraz. Proszę bez dużego prania. Opalenicza 71 m. 3. Przyst. 3 i 6-ki przy Ostroroga. 39400

Pracownica do obciążania himalajki może się zgłosić. „Piłanka”, Czajka 5. 39408

Pomoc domowa — uczniwa do kieszonki przy potrzebnej. Łukaszczyka 4 m. 8. Łazarz. 39406

Gospośka potrzebna zaraz. Rybaki 9 m. 4 od 14-tej do 17-tej. 39404

Czeladnik stolarski potrzebny. — Stolarska Maletki. Strzałowa 7. 39402

Uczeń krawiecki potrzebny. Opalenicza 39400

Księgowa rolna na 3 majątki państw, przy Zarządzie Gospodarką Państwową i maszyn. Oferty warunkami „Głos Wielkopolski” nr 39397.

Ślusarz pierwszorzędny o beznany w armaturze. Zgłoszenia: Metal „Opłona”. Skarbowska 20. 39388

Pomocnik krawiecki na duże szuki zaraz. Półwiejska 5 m. 6. 39378

Pomocnik ogrodnicy, z hodowlą roślin pod szkłem, potrzebny natychmiast. Zgłoszenia: Niegolewskiego 5 m. 3. tel. 68-29. 39374

Potrzebna fryzjerka zaraz. Swarzędz, Rynek 12. 39373

Potrzebni stolarze. Dominińska 11. Stolarska 39372

Dziewczyna czysta potrzebna zaraz. Nad Wierzbicami 19 (Sklep spożywczy). 39369

Dziewczyna od 7-8. Zgłoszenia między 3-4. Dobre warunki. Twardy, Focha 39 m. 8. 39349

Pomocnik krawiecki potrzebny zaraz. A. Miller, Patr. Jackowskiego 3. 39348

Paul zdolny, model, sumienny, kłosa pracę do domu. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 39345.

Ucznia przyjmie w naukę. Mistrz tapicerski Pfeil — Mateckiego 33. 39343

Dziewczyna, chętna do pracy potrzebna zaraz na szycie. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 39338.

Apłeka na prowincji poszukuje sęby pomocniczej zaraz. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 10-498.

Powiatowe Kookulacyjne Gimnazjum i Liceum w Międzyzdrzycu Wlkp. poszukuje opiekunów kursu gimnazjalnego. Wynagrodzenie 2000 zł miesięcznie, oraz całonocne utrzymanie. Wymagane wyświadczenia i kwalifikacje kierować swoje zgłoszenie do wydziału C. i J. Szkoła 28. 39340

Szofer do ciężarówki potrzebny zaraz. Ekspedycja Kłosa możliwie z branży ryb, potrzebna zaraz. Zgłoszenia Wielkopolska Spółdzielnia Rybacka, ul. Szkolna 11. 39456

Potrzebni sprzedawcy gazet i papierosów. Warunki dobre. Zgłoszenia kłosa „Czytelnika” Dworzec 39455

Ekspedient do sprzedaży wędlin przy ul. Kłosa 10-489. Lanterni itp. Zgłoszenia Focha 32 m. 9. godz. 10-11. 39454

Dziewczyna sumienna samodzielną pracę. Zgłoszenia 37 m. 3. godz. 7. 39442

Fryzjerski pomocnik i uczeń potrzebny. Oferty: „Głos Wielkopolski” nr 39437

Uczeń piekarski potrzebny. Poznań, Knapowickiego 28. 39436

Fryzjerka iśła potrzebna. Kraszewskiego 19. 39435

Stolarz, ślusarz, chłopiec do lekkich prac potrzebni. Dolina 16 (Wilda). 39433

Przyjmie czeladnika piekarskiego zaraz. Zgłoszenia Marynarska 14 m. 6. 39420

Dziewczyna do kuchni potrzebna zaraz. Kawaleria, Wierzbicze 7. 39414

Czeladnik i uczeń piekarski potrzebni. Poznań, Górnego Śródeckiego 17. 39411

Pomoc domowa do trzech osób zaraz. Proszę bez dużego prania. Opalenicza 71 m. 3. Przyst. 3 i 6-ki przy Ostroroga. 39400

Pracownica do obciążania himalajki może się zgłosić. „Piłanka”, Czajka 5. 39408

Pomoc domowa — uczniwa do kieszonki przy potrzebnej. Łukaszczyka 4 m. 8. Łazarz. 39406

Gospośka potrzebna zaraz. Rybaki 9 m. 4 od 14-tej do 17-tej. 39404

Czeladnik stolarski potrzebny. — Stolarska Maletki. Strzałowa 7. 39402

P. K. O. „OGŁOSZENIA DROBNE” Konto: Bank V — 4498

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 94-75. — Za szeń Administracja nie odpowiada.

Paś ostrego podwózkowego sprzedam. Kościelna 15. 39446

Sprzedam palto damskie z kołnierzem futrzanym w dobrym stanie. — Oferty „Głos Wielkopolski” nr 39431.

Papier do światełkopii — Kopolitechnika, Poznań, ul. Wierzbicze 18. 39396

Maszyny do pisania, liczenia, księgowości, powielacza arytmometry, naprawy fachuwo, srebro i talno, firma W. Charzowski, plac Wolności 2. 39322

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

„Spółem” Konto: Bank V — 4498

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 94-75. — Za szeń Administracja nie odpowiada.

Paś ostrego podwózkowego sprzedam. Kościelna 15. 39446

Sprzedam palto damskie z kołnierzem futrzanym w dobrym stanie. — Oferty „Głos Wielkopolski” nr 39431.

Papier do światełkopii — Kopolitechnika, Poznań, ul. Wierzbicze 18. 39396

Maszyny do pisania, liczenia, księgowości, powielacza arytmometry, naprawy fachuwo, srebro i talno, firma W. Charzowski, plac Wolności 2. 39322

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

„Spółem” Konto: Bank V — 4498

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 94-75. — Za szeń Administracja nie odpowiada.

Paś ostrego podwózkowego sprzedam. Kościelna 15. 39446

Sprzedam palto damskie z kołnierzem futrzanym w dobrym stanie. — Oferty „Głos Wielkopolski” nr 39431.

Papier do światełkopii — Kopolitechnika, Poznań, ul. Wierzbicze 18. 39396

Maszyny do pisania, liczenia, księgowości, powielacza arytmometry, naprawy fachuwo, srebro i talno, firma W. Charzowski, plac Wolności 2. 39322

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

Wytwórnik galanteriiogrodzianą z maszynami stolarskimi, 2 odpowiednie ubikacje, w Poznaniu, sprzedam. Wiadomość tel. 42-26. 39393

„Spółem” Konto: Bank V — 4498

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 20-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. — Tel. 94-75. — Za szeń Administracja nie odpowiada.

Paś ostrego podwózkowego sprzedam. Kościelna 15. 39446

Sprzedam palto damskie z kołnierzem futrzanym w dobrym stanie. — Oferty „Głos Wielkopolski” nr 39431.

Papier do światełkopii — Kopolitechnika,